

РІК LIX, Ч. 9

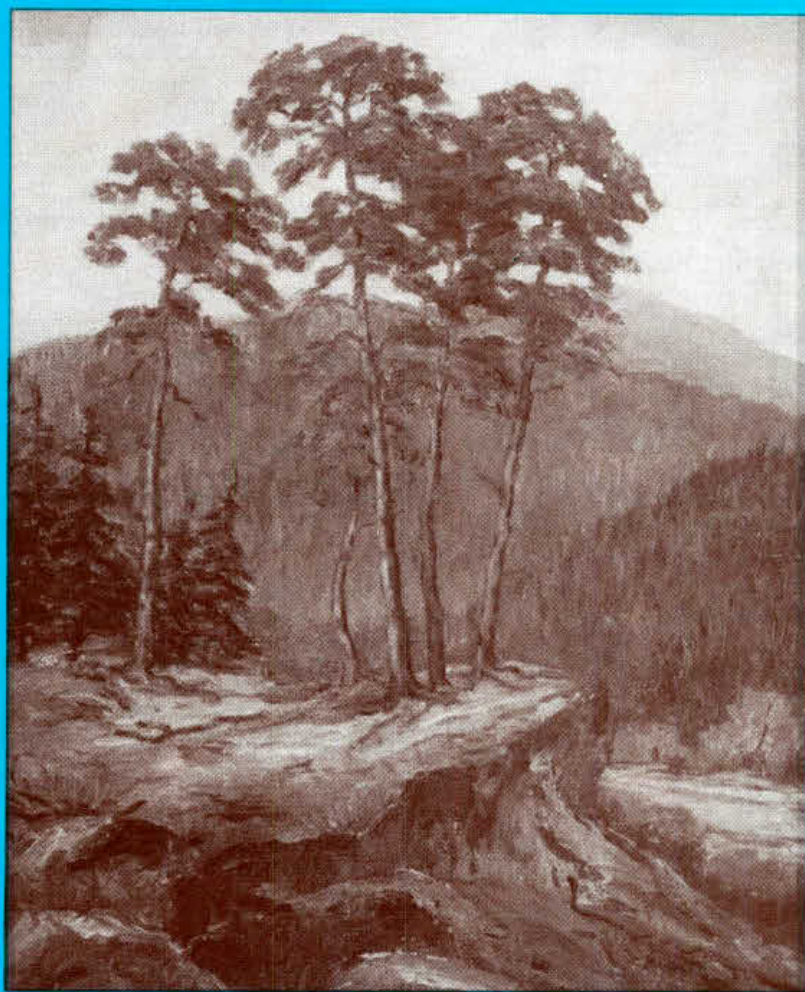
ВЕРЕСЕНЬ — 2002 — SEPTEMBER

№ 9, VOL. LIX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIX

ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 9

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Мовний редактор — Лев Чабан

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Іванна Ганкевич

Анна-Галія Горбач

Ася Гумецька

Оксана Думанська

Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА

Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокое число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

Адміністратор: М. Оріся Яцусь

P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LIX

SEPTEMBER

№ 9

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Ukrainian Language consultant — Lev Chaban

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Lubow Wolynets

Iwanna Hankewych

Anna-Halia Horbach

Assya Humetsky

Oksana Dumansky

Kateryna Nemyra — Press

Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$ 30.00

Annual subscription in countries other

than USA \$ 40.00 US currency

Single copy \$ 3.00

Business administrator: M. O. Jacus

Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Лист до Президента України Леоніда Кучми.....	1
Марія Крушельницька. Олександра Пясецька-Процишин.	2
Катерина Немира. Жінка з осяяним обличчям.....	4
Слово Марусі Бек, виголошене на святковому полуденку XXVI Конвенції СУА.....	5
Почесні членки Союзу Українок України.....	7
Конкурс Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих.....	9
Одарка Майданська-Ілюк. Наречена.....	10
Олександр Олесь. Лебединій зграї.....	12
Ася Гумецька. Мовні нотатки.....	13
Наталія Дужик. Мовні нотатки.....	13
Our Life	
From the Desk of the President.....	15
UNWLA Social Committee Seeks Support for Ukrainian Children.....	15
Marianna Zajac. The Successes and Challenges of the UNWLA.....	16
News from the UNWLA Scholarship Program.....	19
Marta Kichorowska-Kebalo. Ukraine at the United Nations (CEDAW).....	19
Oksana O. Xenos. Bringing Up Baby in Ukrainian.....	22
Ірина Куровицька. Вісті Головної Управи Союзу Українок Америци.....	23
Діяльність округ і відділів.....	24
Хроніки округ. Округа Філядельфії.....	24
Відійшли у вічність.....	28
Добродійство.....	29
Нашим дітям.....	34
Наші смаковинки.....	36

На обкладинці: Неля Винярьська: Сосни над урвищем.
Олія.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2001 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

**СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ СКЛАДАЄ СЕРДЕЧНІ СПІВЧУТТЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДУ
ТА ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК УКРАЇНИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ СТІЛЬКИ ГОРЯ
У ЖАХЛИВИХ ВИПАДКАХ ЦЬОГО ЛІТА.**

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, НАМ УКРАЇНУ ХРАНИ!

**11 вересня 2002 р. відзначаємо одну з найбільших історичних трагедій США –
терористичний напад на країну нашого замешкання,
яка є для молодшого покоління батьківщиною.**

**Екзекутива, Головна Управа та все членство молить Всевишнього,
щоб оберігав цю країну.**

Вельмишановному і Достойному Панові Леонідові Кучмі
Президентові України
Київ, Україна

Достойний Пане Президенте!

З прикрістю прочитали в українській пресі Ваш указ про відзначення 350-річчя Переяславської козацької ради 1654 року.

Екзекутива, Головна Управа і все членство найчисленішої і найстарішої жіночої організації в США – Союзу Українок Америки – здивовані і стурбовані Вашим рішенням відзначити цю річницю святкуваннями.

Про неї треба згадати як про одну із більших трагедій нашого народу, коли розпочалося руйнування української культури, науки, церкви та поневолення України, яке тривало понад 330 років. Нам, хіба, треба відправляти панахиди за безліч жертв українського народу.

Святкувати подію, яка поневолила наш народ, – це абсурд!

Жодна поважна держава цього не зробить.

У пресі також пишуть, що Уряд України вирішив узгоджувати шкільні підручники історії з російськими. Нас це дуже затурбувало.

Союз Українок Америки від початку свого існування при кожній нагоді інформув американський світ та міжнародну громадськість про трагедії, заподіяні нашому народові Росією, а опісля, Радянським Союзом.

Україна – це окремий народ, як і російський, який має свою власну історію, мову і культуру.

Вважаємо недопустимим, щоб вільна демократична Україна узгоджувала свою історію з історією Росії чи котроїсь іншої сусідньої держави.

Надіємося, що Ви, Достойний Пане Президенте, і Ваш Уряд подбає про те, щоб підручники з історії для дітей та молоді віддзеркалювали правдиву історію українського народу, а не диктовану або узгоджену урядами держав, які довгі роки поневолювали наш народ.

Варто пригадати “Послання” нашого пророка Тараса Шевченка, написане 1845 р.

... У чужому краю	І на небі, а не тільки
Не шукайте, не питайте	На чужому полі.
Того, що немає	В своїй хаті своя й правда,
	І сила, і воля ...

З правдивою пошаною

Марта Данилюк, секретар СУА.

Ірина Куровицька, голова Союзу Українок Америки.

Копії: Посольству України у Вашингтоні, Консульству України в Нью-Йорку,
Українським часописам в США, Верховній Раді України

Марія КРУШЕЛЬНИЦЬКА

ОЛЕКСАНДРА ПЯСЕЦЬКА-ПРОЦИШИН

Олександра Пясецька – небуденна постать в історії Львова ХХ ст. Її кольоритна фігура виділялась на загальному фоні своїм неповторним стилем.

В музичному житті Львова другої половини ХХ ст. вона була однією з тих особистостей, на яких трималась початкова піаністична музична освіта.

Народилась Олександра Пясецька 2 вересня 1909 р. в селі Старе Хоросно на Львівщині у родині священника Олексія Пясецького і Каміли з Ціхоцьких.

З перспективи часу, оглядаючи весь життєвий шлях Олександри Пясецької, можна зауважити, що доля ніби постійно ставила випробування для її врівноваженості, талановитості, любові до життя.

Перша світова війна приносить у родину першу величезну трагедію: від бомби на очах у дітей гинуть троє найближчих для них людей – мама і її дві сестри.

У 1915 році родина Пясецьких переїжджає до Львова, де батько обіймає посаду канцлера консисторії при Митрополиті Андрієві Шептицькому. Шестирічна Олександра починає вчитись гри на фортепіано у Вищому музичному інституті ім. М. Лисенка. Її першою вчителькою була відома піаністка Марія Криницька, у якої також вчилися Нестор Нижанківський, Микола Колесса, Одарка Бандрівська та інші відомі музиканти. Незабаром Олександрю бере в свій клас Василь Барвінський, і вона стає однією з кращих учениць Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка.

В юні роки остаточно сформувалися основні захоплення її життя – музика і любов до природи, доповнені в майбутньому замилюванням до педагогічної діяльності.

У 1928 р., цілком усвідомлюючи свій вибір, вступає в українську молодіжну скавтську організацію “Пласт”.

Закінчивши ВМІ ім. М. Лисенка, О. Пясецька починає працювати у своїй alma

mater акомпаньатором у класі вокалу Одарки Бандрівської. Студенти її класу надовго запам’ятали струнку, завжди привітну, молоду піаністку, яка вільно чулася при виконанні найскладнішого фортепіанного супроводу.

У цей час зав’язується дружба О. Пясецької з маляркою Ярославою і лікарем Максимом Музиками, з архітектором Ігорем і журналісткою Уляною Старосольськими, музикознавцем Марією Білінською, філологом Лідією Мінко, лікарем Степаном Коржинським та багатьма іншими цікавими людьми.

Родина Пясецьких належала до тогочасної української львівської еліти. Серед близьких родичів Олександри були письменник, публіцист, посол до австрійського парламенту в 1907-1918 рр. В’ячеслав Будзиновський; брати Радзиковичі – професор української літератури, письменник Володимир та лікар і письменник Юліан; відома співачка Галина Пясецька; науковець, інженер-лісничий та громадський діяч Андрій Пясецький. Її рідний брат Петро – за освітою інженер-лісничий – був громадським діячем на ниві “Пласту”; сестра Лукія вийшла заміж за Юліана Кордюка – лікаря, науковця-мікробіолога, члена Наукового товариства ім. Шевченка, директора українського шпиталю ім. Шептицького, який під час I світової війни воював у рядах Українських Січових Стрільців.

У 1937 р. О. Пясецька одружується з Осипом Процишином, членом УВО і ОУН. Та подружнє щастя тривало надзвичайно коротко, кілька місяців. Улітку 1937 р. молоде подружжя заарештовують за громадсько-політичну діяльність. Невдовзі О. Пясецьку-Процишин звільнено з-під арешту, а Осипа Процишина заслано до концентраційного табору Береза Картузька, звідки він повернувся в 1939 р. вже тяжко хворим на туберкульоз, від якого і помер у 1940 р. Олександра Пясецька-Процишин мужньо перенесла ще одну особисту трагедію.

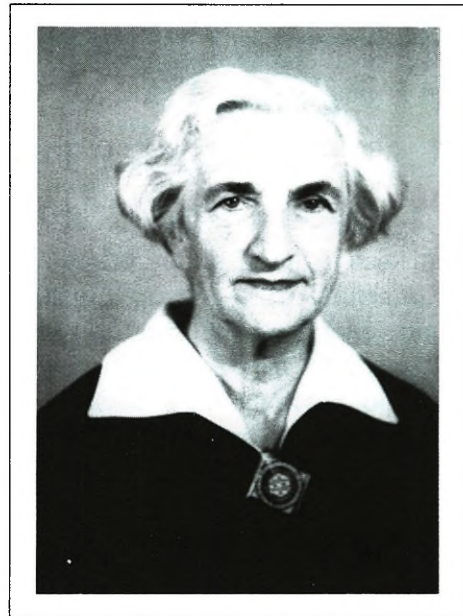
За німецької окупації вона мешкає у Львові, намагається якнайбільше зробити для української спільноти. Тодішня влада дозволила утворити Український центральний комітет для ведення (в певних межах) організаторської роботи з населенням. Працівники чинних у ньому відділів мистецтва, спорту багато зробили для збереження української культури. Їхня діяльність допомагала не тільки зберегти творчий потенціал, дати людям роботу, але і вберегти від вивезення в Німеччину. Працюючи акомпаньйором у ВМІ ім. Лисенка, О. Пясецька також була референтом у відділі праці з молоддю (Уцк). При її безпосередній участі відновилась діяльність Пласту, і вже влітку 1942 р. у Брюховичах під Львовом було організовано пластовий табір для дітей.

У 1942 р. Олександрю спостигла нова родинна трагедія – німецькою окупаційною владою, як заложника, було розстріляно її двоюрідного брата Андрія Пясецького.

Друга світова війна стала для родини Пясецьких, як і для багатьох галицьких родин, великою трагедією – одні змушені були виїхати на Захід, інші були примусово вивезені на Схід. Олександра Пясецька залишилася у Львові. З осені 1944 р. за порадою тодішнього директора Львівської консерваторії професора Василя Барвінського вона заходилася організувати музичну школу – десятирічку при консерваторії і семирічку, де була завучем з музичних дисциплін.

Радянська школа ставила перед вчителем сталінських часів специфічні вимоги. Але О. Пясецька-Процишин зуміла залишитись сама собою навіть у цей найважчий час, ставши одним з провідних педагогів-піаністів повоєнного Львова. Вирізнялась вмінням зрозуміти індивідуальність кожного учня і формувати особистість згідно з природним обдаруванням дитини. У своїй праці була талановитою послідовницею педагогічних засад свого Вчителя – композитора Василя Барвінського. Вона вміла виховувати своїх юних учнів патріотами навіть тоді, коли це вважалося неможливим.

Завжди скромна, елегантна, вона вміла триматися з учнями рівно, без зверхності, але й без панібратства. Її присутність на вчитель-

ських зборах, на обговоренні виступів учнів на академконцертах створювали настрій високих етичних засад.

Олександра Пясецька приятелювала з багатьма львівськими композиторами передусім зі своїм учителем В. Барвінським (навіть тоді, коли його заарештували і з дружиною заслали на 10 років у Мордовію, вона була серед нечисленних постійних його кореспондентів, а після повернення Барвінських з заслання регулярно і часто відвідувала їх), а також з С. Людкевичем, М. Колесою та А. Кос-Анатольським.

Вона вміла бути потрібною людям. Навіть коли вже була на пенсії, до її оселі любили заглядати колишні учні.

Померла Олександра Пясецька-Процишин 12 червня 1998 р.

Є люди, які стають легендою свого часу і свого міста. Такою легендою Львова другої половини ХХ ст. стала Олександра (Нома) Пясецька, яка не тільки навчала своїх учнів піаністичної вправності, а вселяла в їхні юні душі любов до прекрасного, до рідної землі, її історії та народу.

*Професор Марія Крушельницька,
Заслужена артистка України.*

ЖІНКА З ОСЯЯНИМ ОБЛИЧЧЯМ.

В розкішному готелі на Флориді панувало пожвавлення. Щойноприбулі делегатки XXVI Конвенції США, ходили коридорами, переносючи свої речі, стояли біля столу рестрації, радісно вітали одна одну, розпитувались про розташування кімнат і залів, і мало хто зупиняв погляд на старшій пані, яка теж була в фойє готелю. Повільно ходила коридором, одягнена в рожевий спортивний костюм, або сиділа в кріслі, оглядаючи присутніх доскіпливим, уважним поглядом...

Мені її лице видалось знайомим, хоч була переконана, що не могла бачити її раніше. Проте "переконаність" виявилась помилковою. Наче порух вітру прошелестіло: "Це Маруся Бек" – і відразу прийшли спогади.

Перш за все, такий же порух майже десять років тому, на відзначенні роковин голодомору у Дітройті. Тоді до залі в супроводі кількох осіб, увійшла енергійна пані, рішучим, чітким голосом звернувшись до присутніх – її лице світилось натхненням... Ще зустрічі, що повторювались досить часто, коли гортала альбом з працями художника Михайла Дмитренка, і зупиняла погляд на портреті роботи 1960 р. а на ньому – горда немов осяяна світлом молода жінка, усміхнена, чорноброва. Художник спромігся передати і таємничість розумних темних очей, і спокій, і впевненість...

Легендарна Маруся Бек! Без перебільшення. В цьому переконались незабаром всі, коли було надане їй слово і коли на трибуні стала, піднявши голову, горда енергійна Українка і сильним голосом, чітко володіючи його тоном, звернувшись до присутніх, замріяно описуючи рідну землю, блакитне небо, поля золотої пшениці і проголошуючи слова-заклики, слова-клятви для праці на добро України. Безумовно, це був один з найбільш емоційних моментів на Конвенції, коли всі ми, делегати і гості, застигли, зачаровані силою, енергією і особливим світлом, що променів від обличчя

цієї жінки. Напевне завдяки вмінню привертати увагу слухачів, палкості промов вдається Марусі Бек збирати, згуртовувати людей до праці на користь громади.

В 1932 р. на 1-й Конвенції (Конгресі) США вона виступила з доповіддю "Українська жінка в минулому і сучасному" і запам'яталася делегатам. Одразу після цього 16-ий Відділ з Дітройту, організовуючи академію, присвячену Ользі Басараб, запросив Марусю Бек як головного доповідача. З того часу вона мала славу як фундаторка багатьох починань, – її виступи заохочували до праці, надихали до здійснення нових проєктів. Саме завдяки їй утворилися відділи ім. Ольги Басараб в Пітсбурзі – 27-ий і в Дітройті – 26-ий.

М. Бек має здатність дієво впливати на оточення, здобувати довіру у громади. Так, у 1949 р. кандидатуючи до міської управи Дітройту, мала вона підтримку майже всіх громадських організацій і пробула на посаді Радної, голови Міської Ради, заступаючи часто мера м. Дітройту, впродовж 25 років. Це була перша жінка в Мічіган вибрана на таку високу посаду, і серце українців наповнювалось гордістю – адже ця жінка була українка. Встигала скрізь: – і виступити на запрошення Клубу українців-горожан Дітройту, і організувати мистецьку виставку, і очолювати різні громадські комітети.

В 1975 р. очолюваний нею Об'єднаний комітет українських жіночих організацій влаштував протестаційне зібрання в університеті, завдяки чому Губернатор штату Вільям Міллікен видав спеціальну прокламацію, проголошуючи день 2 листопада "Днем української жінки" і закликаючи домагатися звільнення жінок-політв'язнів з радянських таборів.

В 1982 р. відзначення голодомору під головуванням Марусі Бек перетворилося на маніфестацію пам'яті невинних жертв. Нелегко знайти відповідні слова для окреслення організаційного хисту, динамічних дій голови

Громадського комітету д-ра Марусі Бек. Не було жодного члена комісії, з ким би не контактувала голова. Численні учасники "голодової трапези" і свідки маніфестації назавжди запам'ятали цю подію. Як запам'ятали її і читачі "Детройт ньюс" та "Детройт фрі прес", а також глядачі телепрограм. Інтерв'ю з Марусею Бек та фотографії учасників маніфестації для багатьох американців вперше відкривали суть комуністичного свавілля. Для д-ра Марусі Бек стало характерним не обмежуватися рамками комітету, громади. Всі її починання розраховувались на вихід з інформацією до американських громадян, преси, членів уряду. Вона розуміла важливість інформації вже в перших роках своєї діяльності – власне тому започаткувала видання журналу "Жіночий світ", який виходив до 1938 р. і, за словами знавців, "був редагований на високому професійному рівні". Була причетною до того, що в 1954 р. в Гемтремку, пригороді Дітройту, а в 1955 р. і в самому Дітройті, щорічно в День соборності України майже 30 років піднімали український прапор. Народжена в Америці, в родині емігрантів з Лемківщини, д-р Маруся Бек жила Україною, любов'ю до неї – саме тому поїхала до Коломиї, щоб вивчити рідну мову. Здобуваючи освіту, студіюючи право, вбирала в свою душу інформацію про світ українців в Україні, до якого її прилучав брат. Набиралась тої любові, яка не згасла до сьогодні і завдяки якій здобула визнання чужинців і любов співвітчизників. Як почесну гостю нарівні з Ольгою

Кіселевською, Марусю Бек вітали на Х Конвенції США. Повагою і шаную наділяли її на щогорічній XXVI-ій. Численні відзначення, нагороди були представлені на виставках з нагоди її ювілеїв. А самі відзначення виливались в щиросердне пошанування патріотичної праці Марусі Бек на добро України і Америки. Мабуть це і про її життя колись сказала пророчи слова Наталя Кобринська: "Йти крок за кроком, добиватись вищого розвою людства, ... доказувати силу і спосібність, дану жінці природою, пробивати свіжі шляхи в майбутнє".

Цими днями 26-ий Відділ, організований нею, святкуватиме 70-ліття. В імпрезі візьме участь і д-р Маруся Бек, зайде до залі, як колись, жінка з лиця, якої сходитиме світло і освятиме, зігріватиме серця.

СЛОВО МАРУСІ БЕК, ВИГОЛОШЕНЕ НА СВЯТКОВОМУ ПОЛУДЕНКУ XXVI КОНВЕНЦІЇ США

Любі посестри! Я вітаю вас сьогодні з тою теплою, що впливає з самої глибини мого серця. Я рада бути з вами особливо тому, що я була на Першій Конвенції американських українок 26 травня 1932 р. Час збігає і то занадто скоро. Я була присутня на тій Конвенції в ролі головного промовця. Комітет, який приготував Конвенцію, запросив посла Мілену Рудницьку головним промовцем, але польський уряд не дав їй дозволу. Комітет приготування Конвенції був

збентежений, бо у той час не було жодної жінки ні в Америці, ні в Канаді, яка виступила б прилюдно. З допомогою прийшов один з редакторів "Свободи", який сказав секретарці Конвенційного комітету, що він щойно приїхав з Пітсбурщини і там познайомився з молодою україною, яка щойно закінчила правничі студії. Комітет запросив мене виступити на Конвенції, хоча я не мала ніякого досвіду і мені було лише 24 роки – тепер, Богу дякувати, 94.

Своїм виступом я справила добре враження на делегаток не тому, що добре промовляла, але я була молодою і добре говорила про Україну, а в той час дуже мало людей знало українську мову.

Тиждень після виступу я дістала запрошення виступити у Дітроїті і таким чином стала промовляти, а вкінці зайшла навіть в американську політику. Дуже смішно, бо якраз тоді в політиці я мусіла боротися з чоловіками, а це викликало у них великий переполох, особливо коли я стала головою міської ради і потроху критикувала їх.

29 травня 1932 р. Перша Конвенція українських жінок в Америці стала історичним фактом, і я вірила тоді, що не один українець мусів зашарітися від сорому, бо його думка про українську жінку була помилковою, оскільки українські чоловіки вважали її доброю кухаркою, доброю нянькою, доброю прачкою і, зрештою, доброю служницею. Вона покійно слухала, безнастанно працювала. Але були деякі чоловіки, що вважали її створінням без великого розуму, яке потребувало допомоги, оборонця. Деякі вважали її машиною з нескінченою енергією – такий був погляд пересічного українського чоловіка про жінку.

Але сьогодні українська жінка вже проломила тверду кригу безпідставного чоловічого упередження, і стала як рівна з рівним, і приєдналася до боротьби за національне відродження України.

Україна – це неописана краса. Ще сьогодні бачу її очима своєї душі, так як бачила її колись. На розлогих ланах колисалося море золотої пшениці і та пшениця зливалася з блакиттю небосхилу, творивши цим одну гармонію, яка не тільки дала нам синьо-жовтий прапор, але вливала в душі кожного українця і українки спокій і безжурність. Бачу зелені садки, а серед них біленькі хатки, які немов просили завітати до них. А поблизу гомонів потічок. У ліску неподалік зелене листя мерехтіло і немов переказувало щось важного про прийдешнє. У повітрі бриніла безжурно комашня, лише клопоталася бджілка, як той турботливий господар – дбала про зиму. Озивалися пташки – горобчики і жайворонки, но калині несподівано заспівав соловейко. Затуркотів старий бузько, немов у злості. А полями неслася дзвінка дівоча пісня і котилася долиною, щоб розійтися по лісі і зникнути як

біла хмарка у погідний літній день. На селі ніхто не жалував своїх рук, хіба що бабусі і дідусі сиділи на сонці і грілися. Так, дав Господь Україні красу, але не дав їй щасливої долі.

Непогамована заздрість тягнули до того раю зависників-ворогів. І тоді лилася річками українська кров, білим тілом вкривалися поля, а з чепурних біленьких осель-хаток не залишалось нічого крім страшного згарища. Куди ступила нога наїзника-гвалтівника всюди лунав крик, зойки, плач.

Тільки двічі, тільки двічі пощастило українському народові насолоджуватися своєю землею, тільки двічі з'явилося сонце волі на нашому небі, хоча знову зникало за хмарами зі смутком і негодою.

Найтрагічнішою була доля української жінки. На її очах сікли-рубали чоловіків, а вночі сіроманці носили тіла по широкому степу. На її очах брали в бранці дітей і робили з них яничар. А хатину, її цілоденну працю і радість, пускали з димом, залишаючи жінку, як бідну сиротину.

Володарі мінялися, але не мінялася рабська праця українського народу. Володарі торгували країною, передаючи її з рук в руки, а вкінці післали брата вбити брата, бо це їм потрібне було для наживи і гульби.

Прийшла черга, народи змели своїх володарів. Тоді воскресла Україна і з останніх своїх сил пробувала побороги ворогів, хоча вони бачили, що край знесилений роками неволі і виснажений неймовірною світовою заверюхою. Україна не встояла. Вороги розшарпали її, ділили і нищили.

Але послідня дія ще не відігралася.

Подумати тільки – яка іронія. Та війна, ті трагедії українського народу породили нам новий тип української жінки. Жінки, патріотки, яка утерла сльози болю і перетворила їх на сльози гніву і помсти, а серце загартувала ще більшою любов'ю до свого народу.

Українська жінка прирекла свою працю Україні.

Наша жінка стала прикладом. Від того часу ми почули про сенаторку Олену Кисілевську, посолку Мілену Рудницьку, письменницю Ольгу Кобилянську, професорку Софію Русову, кооператорку Іванну Блажкевич. Про наших героїв – Олену Степанівну і Софію Галечко.

Закінчення на стор. 9.

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНКИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ІВАННА ШКАРУПА

До Союзу Українок Америки – 33-го Відділу ім. Лесі Українки у Клівленді, Огайо вступила у 1970 р.

З 1980 р. упродовж 5 років була секретаркою, наступні 5 років – головою Відділу. Останні 12 років очолюю Окружну Управу Огайо.

У 1996 р. на XXIV Конвенції США отримала “Почесну грамоту за віддану і жертвну працю на посаді голови Окружної Управи Огайо упродовж 1993-1996 рр.”.

1997 р. 36-ий Окружний з’їзд нагородив мене грамотою “Почесного членства Округи за довголітню невтомну працю для добра організації і української громади”.

1999 р. на XXV Конвенції США отримала “Грамоту вдячності за вагому і віддану працю у проводі Округи Огайо”.

Моя праця у громаді.

14 років працювала секретаркою парафіяльної ради парафії Покрови Пресвятої Богородиці, тепер уже третій рік очолюю референтуру суспільної опіки.

З 1998 р., є членом Управи Українських Організацій, останні 8 років обіймаю посаду секретарки.

Від 1998 р. стала секретаркою Станиці Братства Колишніх вояків 1-ої Української Національної Армії. Два рази на рік проваджу біля церкви з дивізійниками грошову збірку: у неділю “Зіслання Св. Духа” – на охорону воєнних могил і у листопаді – на допомогу воєнним інвалідам.

2001 р. 50-у річницю заснування Станиці святково відзначено враз із Листопадними роковинами. На святі отримала від Братства колишніх вояків Української Дивізії УНА “Грамоту за віддану працю для Української громади, станиці Клівленд і цілого братства”.

Від Патріярхального Товариства я є розповсюджувачем журналу “Патріярхат”, поширювала числа щомісячно, тепер щодва місяці.

Допомагаю у праці Української радіопрограми УЗО “Україна”.

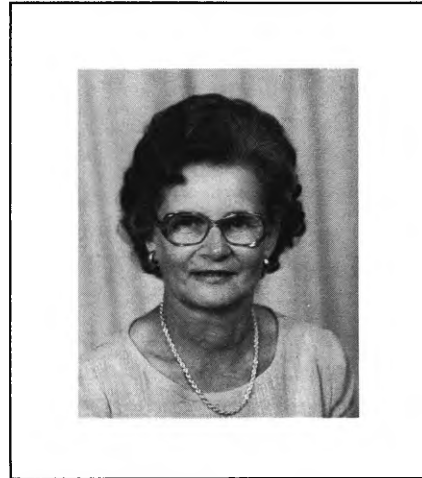
Була заступницею Комітету зі збирання грошей на українську амбасаду і бенкет на пошану посла України О. Білоруса.

Я є членом епархіального комітету для допомоги емігрантам з України. Моїм завданням було привітати їх на летовищі, оформити їм державну допомогу, допомогти пройти лікарський огляд та різні інтерв’ю.

Я є членом Регіонального Олімпійського комітету, членом Комітету для відзначення 50-ліття УГВР і зустрічі з генералом О. Мулявою. Також була членом Комітету з відзначення 50 річниці “Акції Вісла”. Членом декоративної референтури у Комітеті для відзначення 2000-ліття народження Сина Божого Ісуса Христа.

Мене було обрано касиркою у Комітеті для відзначення 100-ліття з дня народження Миколи Матієва-Мельника.

Також вибрано мене скарбником у комітеті для відзначення 50-ліття Української Повстанської Армії, членом Комітету для відзначення 90-ліття уродин Степана

Бандери і 70-ліття створення ОУН.

Була членом Комітету з відзначення 50-ліття УПА у Клівленді, Ог.

Я є членом Українського Музею в Нью-Йорку, Українського Музею-Архіву в Клівленді, членом Гуртка книголюбів при 33-у Відділі СУА.

Іванна Шкарупа, голова Округи Огайо.

ТЕОДОЗІЯ МАТКІВСЬКА-КУШНІР

Народилася у селі Бережниця біля Самбора на Львівщині. Закінчила Народну школу в Самборі. 1944 р. виїхала разом з родичами на Захід, а після війни опинилася у Міттенвальді, Баварія. 1949 р. виїхала з родиною до Америки. 1951 р. закінчила середню освіту в Сестер Василянках у Факс-Чейзі, Філядельфія. Після того вступила і 1953 р. закінчила дворічне навчання в Джуніор коледжі.

1954 р. вийшла заміж за Ярослава Кушніра. Виховала три доні – Віру, Наталку і Любу, які працюють в СУА на різних посадах у Відділі і Окружній Управі.

Працювала книговодом у банку. Викладала в Народній суботній школі у Вільмінгтоні, Делевар, і в Честер, Пенсильванія. У Честері провадила пластом – була виховницею юнацьких гуртків. 1965 р. переїхала з родиною до Вотервліту, Н.-Й., де знову викладала в Українській суботній школі. Була виховницею юначок в Станиці Олбані, а потім чотири роки станичною.

До Союзу Українок Америки вступила у 1958 р. до новоствореного 54-го Відділу у Вільмінгтоні, Дел., обіймала посаду голови Контрольної комісії. 1968 р. було засновано 99-ий Відділ СУА у Вотервліті, Н.-Й., до якого я вступила. У Відділі обіймала різні посади: була головою, секретаркою та культосвітньою, виховною, імпрезовою, мистецькою і господарською референткою.

На Окружному з'їзді Округи Рочестеру у 1974 р. утворено Округу Південного Нью-Йорку. Мене вибрали головою Округи і на цій посаді я була 20 років – від 1974 до 2001 рр. з малими перервами у два, один і знову у два роки.

Громадська діяльність почалася ще з юних років у пласті, спочатку виховницею, а потім Станичною Олбанської Станиці.

Працювала активно у громаді. Була співорганізатором різних імпрез від пласту і СУА. У 1987 і 1988 рр. брала участь в Громадському комітеті з підготовки святкувань 1000-ліття Хрещення Руси-України та інших заходів, які готувала громада.

Працювала у церковних комітетах, очолювала різні комітети зі збирання фондів.

Віддавала всю свою енергію для добра громади, Церкви і для Союзу Українок Америки.

Теодозія Кушнір.

НАДІЯ САВЧУК

До організації я вступила у 1968 р. до 83-го Відділу в Нью-Йорку.

Займала такі посади: у 83-му Відділі: голова Відділу (1971-73, 1978-81), культурно-освітня референтка, імпрезова, голова Контрольної комісії і Номінаційної комісії Відділу.

Головою Округи Нью-Йорку була у 1985-86, 1991-96 і від 1999 дотепер.

Почесна голова Округи Н.-Й.

В Окрузі обіймала такі посади: культосвітня референтка 8 років, була членом імпрезової комісії, головою Контрольної і Номінаційної комісій, членом Конвенційної комісії, коли конвенції відбувалися в Нью-Йорку. Очолювала адміністраційну та імпрезову комісії, брала участь у всіх Конвенціях, які відбувалися і поза Нью-Йорком. У Головній Управі була членом Контрольної комісії 1996-99 рр. і була присутня під час контролі усі ці роки. Виконувала обов'язки голови Номінаційної комісії на XXIV і XXVI Конвенціях США.

Надія Савчук.

КОНКУРС ФОНДУ КОВАЛЕВИХ

Союз Українок Америки повідомляє, що розпочато підготову до Конкурсу ім. Лесі і Петра Ковалевих в 2003 р.

У 2003 р. розглядатимуться твори з української літератури, опубліковані у 2001-2002 рр. Твори на Конкурс слід надсилати в одному примірнику на адресу:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Останній термін подання творів – 1 червня 2003 р.

Продовження зі стор. 6.

Була і велика жертва. Ольга Басараб загинула з рук катів у польській тюрмі, але не зрадила ні однієї тайни, яку повірили їй товариші недолі. Українська жінка у визвольній боротьбі, немов той діамант, який несподівано знайшов подорожній, любить його, але не знає його правдивої вартості.

Дуже часто не цінили вартості української жінки – не розуміли її, не бачили її достоїнства. Жінка-товаришка недолі, організаторка може закласти дуже міцні підвалини під величну будівлю українського жіночого руху.

Жінка як мати може і мусить навчити своїх дітей рідної мови, рідної історії, вона мусить розказати їм про ті знущання, які переніс наш народ, щоб ніколи в дитячих душах не затерся образ України. Українська мати мусить показати своїй дитині багатство і красу української культури, що виявляється у піснях,

танках, народній ноші. Укінці, українська жінка мусить навчити дітей не журитися тільки власною користю, але дбати про добро цілого народу. Виховниця таких синів і дочок попрямує до правди і волі, а за нею піде нове покоління.

Сьогодні українське жіноцтво мусить згуртуватися і, розуміючи вартість жіночої спільноти, приєднати до нас українську молодь. Нашим завданням є знаходити дороги до американських і інших організацій і таким чином придбати нових приятелів для України.

Сьогодні я порівнюю символічно колишній Союз Українок, який був немов маленька хатинка, а став величним хмародером. Ми і не мріяли про таку Конвенцію. Слідом за мрією пішли запал, охота і величезна праця. Сьогодні мрія стала дійсністю.

Слава і честь українській жінці! Слава і честь Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій! Україні тричі слава!

НАРЕЧЕНА

– Майданська, виходь із речами, швидко! Мої співкамерниці, з якими я вже тут більше місяця, завмирають – вони привикли до мене, я до них. Гіркі тюремні безконечні дні я скорочую, читаючи їм напам'ять поеми Шевченка, Лесі Українки, Франка. Вони заворожено слухають "Тополю", "Гайдамаків", "Сон", "Посланіє", "Кавказ", "Роберта Брюса", "Мойсея" і безліч творів, що закарбувалися в моїй пам'яті. Може хтось доніс, що я тут веду націоналістичну агітацію? Ні, стукачів у нашій камері немає, ми це знаємо напевно. Хтось з дівчат несміливо шепоче: "А може тебе відпускають?". Цього також не може бути, слідство ще не закінчилося, тільки вчора слідчий обіцяв дозволити приносити мені раз на тиждень передачу, не може бути... І всеж тонка гостра голка впирається в серце. Я ніяк не можу зібрати свої такі-сякі пожитки в стареньку валізу, мого безвісти пропалого чоловіка Нестора, вона завжди зі мною... Дівчата допомагають і коли з гуркотом відчиняються двері, я вже стою на цементному порозі. Ще раз озираюся – рідні, розгублені, сумні обличчя... Мене ведуть на лівий край довгого коридору, там розташовані камери смертників. Смертну кару недавно скасували, тепер вони мабуть вільні... Наглядач відмикає важкі двері: вузька, сіроцементна камера. Два залізних ліжка, на одному, застеленому блаженською рядниною, сидить молода жінка.

Двері з гуркотом зачиняються. Я кладу на друге ліжко свою валізку і сідаю. Жінка навпроти старша за мене, мабуть, років на десять, одягнена в темну елегантну сукню, яка має вже не дуже свіжий вигляд. На спинці ліжка тонкі панчохи, рушник. Вона похмуро розглядає мене і мовчить. Мовчу і я. Стіни камери заляпані сірим вапном, слід якого проступають якісь страшні бурі плями і надряпані, мабуть нігтями написи. Їх вже неможливо прочитати, хіба окремі літери: ось контури тризуба і біля нього СЛ... так – це останнє, що хотіли нам сказати ті, що пішли звідси в небуття.

Мені передають першу передачу з дому, я знаю – її приніс братчик Юрась. Батьки працюють вчителями в сільській молдавській школі, за дванадцять кілометрів од Чернівців. Уявляю худеньку постать п'ятнадцятирічного хлопчика, що стоїть у довгій черзі нещасних під мурами цієї тюрми, і горло стискає судом. Наглядач перевіряє усе принесене, розламає на шматки хлібинку, а мені так хочеться скоріше доторкнутися до тих, загорнутих у газету пакуночків, відчутти ще тепло рук, що недавно те все пакували. Я бачу їхні зажурені обличчя: батько, мати, Юрась і маленький півторарічний Остапчик. Коли востаннє виходила вранці з дому, він вчепився рученятами за мою шию і не хотів відпускати – такого раніше ніколи не було. Вже за ворітьми чула його розпачливий крик: "Дацю! Дацю!.."

Я так більше і не побачу його. Лише отримаю в табір, на Урал, лист – Остапик помер в лікарні, запалення суглобів, Закололи пеніциліном. Маленьке серце не витримало...

Ділюся з Галиною (так звали мою співкамерницю), всім, що мені передали; вона в цій камері вже майже місяць, думала – збожеволіє, слідчий змилосердився і перевів мене до неї. Ще кілька довгих, тюремних днів недовіри – потім вона починає розповідати.

Два роки до початку війни, відмінно закінчивши Харківський медичний інститут, була направлена працювати в невелику містечкову лікарню на сході України. Отримала помешкання, непогано заробляла і забрала з села матір та молодшу сестру Сашу, яка тільки-но закінчила школу. Сестра влаштувалася працювати на місцеву трикотажну фабрику і також готувалася до вступу в інститут. Несподівано вибухнула війна. Мати почула страшну новину, коли стояла в черзі за хлібом і поспішаючи, до дому, потрапила під колеса якогось мотоцикліста. З важкими травмами опинилася в лікарні, тому Галина не змогла евакуюватися – залишилась із важко хворими, тут її застали німці. Мати недовго прожила, а вона чим могла, як лікар, допо-

могала своїм. Не раз ризикуючи життям, прищеплювала коросту та інші інфекційні хвороби, рятуючи цим від висилки до Німеччини, на примусові роботи. Коли повернулися радянські війська, вона зрозуміла своє непевне становище і вирішила зголоситися до польового госпіталю, що рухався разом із армією на Захід. Розповіла головному лікареві все, він беззастережно повірив і радо прийняв на роботу, бо кваліфіковані лікарі були дуже потрібні – працювали по двадцять годин на добу.

Так дійшли до Чернівців. Тут розмістився госпіталь. Вона одержала затишну квартиру в центрі міста, в старому, ще австрійському домі. Невдовзі познайомилася з ним, своїм леуном – героєм із золотою зіркою на мундирі. Після кожного повернення з небезпечних польотів, він приносив їй дорогі дарунки. Шафи були забиті трофейними сукнями, білизною, верхнім одягом. Одного разу привів їй собаку – німецьку вівчарку Діану, щоб охороняла в його відсутності... Вони домовилися взяти шлюб в день перемоги. Але... місяць тому, коли він вилетів на чергове складне завдання, вона повернулася пізно ввечері з роботи, застала біля дверей своєї квартири... сестру. Втоплена, одягнена в якісь старі, брудні речі, вона мала жалюгідний вигляд.

Заплакала, обняла, завела до хати. Раділа, що сестра Саша вижила і знайшла її. Потім цілу ніч розповідали одна одній про все пережите. Саша пішла в армію санітаркою; під Черніговим попали в оточення, багато загинуло, багато потрапило в полон. Її, поранену, переховували в себе на хуторі селяни. Потім зв'язалася з партизанами. Там у білоруських лісах і воювала до приходу Червоної армії. Тоді почала шукати сестру через військовий комісаріят і ось вона тут, в Чернівцях. Вирішили, до повернення нареченого Саша відпочиватиме, набереться сили, а потім пошукають роботу, все буде добре, в тому не сумнівалися.

Вибирала найкращі речі із свого гардеробу, віддавала все, що припадало до вподоби сестрі: годинник, золоті перстені, кульчики...

Рис. Зоряни Сохацької

Через тиждень, повернувшись з роботи, не застала сестри вдома, не було й собаки. Десь близько десятої, коли вже почала непокоїтися її відсутністю, в двері постукали. Кинулася відчиняти – на порозі стояли два чоловіки в цивільному...

Показали ордер на арешт, потім до ранку описували майно, а коли вранці забирали автотом, нічого не взяла з собою, навіть рушник і мило їй поклали в торбинку.

Через кілька днів Галину Іванівну покликали до слідчого. Повернулася дуже скоро і майже непритомною впала на ліжко. Там, у слідчого не неї чекала сестра... З убивчим сарказмом почала переконувати зізнатися в зраді Батьківщини, полегшивши цим свою провину і відповідно вирок: "Твій герой тобі не допоможе, він не повернувся, його збили над Берліном."

Підійшла до сестри і плюнула їй в обличчя. Щось кричали охоронці. Не чула, не розуміла. Вивели...

Я попросила слідчого дозволу написати моїм рідним, передати для Галини теплий одяг. Була пізня осінь і скоро зима.

Потім мене судили, а після суду перевели в спільну з такими ж, вже засудженими, камеру.

Одного зимового дня, нас усіх вивели в двір для відправки по етапу. Осторонь стояла невеличка групка людей. Раптом одна з жінок кинулася до мене.

– Одарочко, мене відправляють в Москву, судитиме трійка... ось тобі від мене. Конвоїри грубо відштовхнули її, а в моїх руках залишився невеличкий пакуночок. Там були дорогі лаковані черевички, в яких її колись арештували. Підчас страшного голоду в таборі, на Уралі, я поміняла їх у наглядочки за буханець житнього хліба. Там годували хлібом з гороху, промерзлої картоплі та ячмінних остюків.

Усіх засуджених вивели за ворота в'язниці. Йшли по п'ятеро в ряд, нас було багато, треба було заповнити десять телячих вагонів: відправляли у Львів, на "пересилочний пункт". Обабіч колони йшли охоронці з автоматами і собаками. Пригадалося: кілька років тому цією ж центральною дорогою з в'язниці на вокзал вели п'ятьох студентів, що висvistали на Шевченківському св'яті в Чернівецькій філармонії румунський гімн, який влада примусила грати замість "Заповіту". Хлопцям дали по п'ять років румунської в'язниці Дофтани. Їх вели в кайданах, а ми, гімназистки, ризикуючи вилетіти з гімназії, разом з українською студентською молоддю

йшли поряд і кидали їм під ноги квіти.

Тепер квітів нам ніхто не кидав, випадкові перехожі намагалися сховатися у бічних вуличках і підворотнях, лише супроводжувало кілька родичів, яким вдалося дізнатися, що сьогодні нас висилають. Мій братчик Юрась також біг краєм хідника в благенькому осінньому плащику, з якого визирала худенька хлоп'яча шия. Він забігав уперед, потім повертався, підбадьорливо всміхався, махав рукою і знову біг вперед, і знову назад...

На вокзалі нас уже чекав "телячий": шістдесят, сімдесят у вагон, здається там нічого не було, крім брудної соломи. Доїдемо – це ж тільки до Львова, і постояти одну ніч можна.

Мене покликали до маленького, загратованого віконця, якийсь молоденький конвоїр вкинув мені хлібину і мішечок цукру. Як вдалося Юрасеві дістати це і передати – не знаю, в Чернівцях уже починався жахливий голод 1947 р.

Смеркало, коли наш "експрес" рушив. У сутінках, прихилившись до стіни безлюдного вокзалу, мій вже дорослий братчик кулаками втирав сльози.

Юрась помер 1968 р. – в тридцять сім років, від задавненої, невиліковної недуги серця.

Як склалася доля Галини не знаю. В Москву, на суд трійки, відправляли тих, хто не підписав жодних зізнань. Вона була мужньою жінкою – справжньою нареченою героя.

Київ. 25 травня 2002р.

Олександр ОЛЕСЬ

ЛЕБЕДИНІЙ ЗГРАЇ

Ви в ірій линете від сірого туману,
від сірих днів, від суму і нудьги
на срібло чистеє спокійного лиману,
на пишні береги.

І скільки вас в борні розбилось об граніти,
і скільки вас сконало серед мук, –
але і смерть була безсила вас спинити
і вбить ваш вільний дух ...

МОВНІ ПОСАДИ

До редакції „Нашого життя” часто звертаються читачі з проханнями пояснити значення слів та їхнє походження, допомогти у перекладі на українську мову, а також зробити правильний слововибір. Щоб дати вичерпні відповіді на запитання шанувальників українського слова, ми залучаємо до співпраці мовознавців, письменників, журналістів, викладачів української мови – фахівців, які пропагують зразкову літературну мову як в Україні, так і за її межами. Зокрема, ми запросили мовознавця Наталію Дужик до розмови про культуру сучасної української мови. Шановна авторка розглянула типові випадки неточного слововживання у своїй статті „Не бійтесь заглядати у словник”, надрукованій у попередніх числах нашого часопису. У цьому числі пані Наталка зосереджує свою увагу на словах **посада** і **пост**.

Сподіваємося, що Ви надсилатимете свої запитання та роздуми до редакції „Нашого життя”.

Коротка довідка про авторку.

Наталія Дужик закінчила Тернопільський педагогічний інститут у 1992 році за спеціальністю „українська мова і література”. З 1992 до 1995 року навчалася в аспірантурі Інституту української мови Національної академії наук (м. Київ). Після захисту кандидатської дисертації „Мовна особистість Миколи Хвильового в аспекті стилістики та історії літературної мови” працювала до 2000 р. у відділі стилістики та культури мови Інституту української мови НАНУ. З 1998 до 2000 р. була відповідальним секретарем науково-популярного збірника „Культура слова” – видання Інституту української мови. Наукові інтереси Н. Дужик охоплюють проблеми культури мови, стилістики художньої літератури, а також методики викладання української мови. Зараз Наталія Дужик перебуває в Америці (Ann Arbor, MI).

Ася Гумецька.

Наталія ДУЖИК

Посада чи пост?

Мабуть, для багатьох наших читачів вислів *Незважаючи на слабе здоров'я, літній професор обіймав цей високий пост* звучить цілком природньо і не викликає ніяких застережень. Однак багатозначне слово *пост* переважно вживається в українській мові у значенні “місце, пункт, з якого зручно стежити за ким-, чим-небудь або охороняти когось, щось”, наприклад: *Серед караульних був і Йван з Кубані, який уже покинув свій пост біля старого розбитого будинку* (Кучер). Доречним тут буде слово *посада*, бо воно має тільки одне значення – ‘службове становище, пов’язане з виконанням певних обов’язків в установі, на підприємстві тощо’ – і не викликає небажаних у цьому випадку додаткових асоціацій: *Незважаючи на слабе здоров'я, літній професор обіймав цю високу посаду*.

Слово *посада* трапляється у службовій розмові й у газетній публікації, у науковій праці й у діловому документі: [Ярчук:] *Коли треба, я відмовлюсь від посади ученого секретаря, але від доповіді не збираюсь* (І. Микитенко); *Від запропонованої мені на другий рік посади інспектора я відмовився, мотивуючи відмовлення своєю молодістю і потай мріючи вчитися* (О. Довженко).

Натомість усталене сполучення *обіймати посаду* (а не *обіймати пост*) властиве неофіційній мові – усним виступам і приватним розмовам, художнім і публіцистичним творам: *Керівні посади майже скрізь обіймає вона – молодь* (Я. Баш). Як свідчить сучасна мовна практика, цей зворот став менш вживаним, поступаючись іншим засобам – *займати посаду, посідати посаду, бути (перебувати) на посаді, працювати на посаді*.

Незважаючи на високу частоту використання в українській мові, іменник *посада* ще не втратив свого книжного кольориту. Мабуть, тому, описуючи чиесь службове становище у розмовному та художньому стилях, мовці уникають слова *посада*, надаючи перевагу іншим засобам. Порівняймо: *Я працюю редактором [і на посаді редактора]; Тільки на директора такого обмінного пункту призначити треба обласного прокурора [і на посаду директора обмінного пункту]* (Остап Вишня).

Згідно з тлумачними словниками, *посада* і *пост* подекуди взаємозамінні у значенні “відповідальна посада”. Коли іменник *посада* позначає будь-яку посаду, то стилістичний синонім *пост* вживається для підкреслення вагомості суспільного стану особи. Останнє значення підсилюється за допомогою означень *відповідальний, високий, важливий, поважний* тощо. Наприклад: [Бондар:] *Нам ще заважають кар’єристи, окомиллювачі, які ще інколи, не відомо як, пробиваються на відповідальні пости...* (М. Зарудний). Отже, емоційно-забарвлений синонім *пост* доречний у високопатетичних чи, навпаки, іронічних контекстах, які є недоречні навіть в офіційних текстах, напр. *Панько мріяв, як він, оточений юрбою підлабuzників, втішається славою на недосяжному урядовому посту.*

Спостерігаючи за вживанням слів *посада* і *пост* у сучасних мовних стилях, я дійшла висновку, що автори надають перевагу синоніму *посада* як у нейтральних, так і емоційно-забарвлених контекстах: *Другу світову війну Юрій Шевельов зустрів на посаді доцента Харківського державного університету...* (А. Даниленко); *...Винниченко закінчив життя в Мужені, в бідності й опалі, а не став, скажімо, одним із радянських урядовців чи бодай не благословився Спілкою*

письменників. Перемогло серце. Перемогла людяність і любов до України, а не до посад в „українському” уряді (Н. Паскевич).

Сучасні українські письменники, науковці та журналісти поминають синонім *пост* як зашмульганий засіб комуністичної риторики та пропаганди, який асоціюється з високими урядовими чи громадськими посадами, що їх обіймали чиновники та функціонери, наприклад: *Партія має одну дисципліну, один закон для всіх комуністів, незалежно від заслуг і постів, які вони займають* (Статут КПРС, 1971). Поволі виходить з ужитку публіцистичний штамп *на посту* (тобто *на варті*). Як свідчить одинадцятитомний Словник української мови, фразеологізм *на посту* часто мав при собі означення *бойовий*, коли йшлося про виконання службових обов’язків, особливо перед народом чи Батьківщиною: *загинуті на бойовому посту.*

Знайдуться вдумливі читачі, які слухно зауважать, що слово *пост* у значенні „посада” – зовсім не більшовицький винахід і вживалося не тільки у партійних маніфестах. На це слово можна натрапити в текстах, друкованих в українських газетах та часописах США і Канади. Нагадаймо нашим читачам, що слово *пост* на відміну від *посада* є не питомим, а запозиченим словом, яке різними шляхами – або через російську, або через польську мову – потрапляло в українську мову. Слово *пост* має тепер лише два значення: „пункт стеження чи охорони” і „особа або група осіб, які перебувають у певному місці для охорони або спостереження”, а також про термінологічне використання мовної одиниці – *військовий (метеорологічний, стратегічний) пост, пост керування* тощо.

Отже, шановні читачі, сподіваюся, Вам стало зрозуміло, якому слову слід надавати перевагу.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LIX

SEPTEMBER 2002

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

September 11, 2002

On this first anniversary of the tragedy suffered by America at the hands of terrorists on American soil, let us pray for the victims and their families.

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

This month, dear readers, we cannot help but recall the tragic events that horrified America a year ago and the disasters that Ukraine has endured in just the last two months. And yet, we must be optimistic and look towards a brighter future. While we mourn the dead with heavy hearts, we must celebrate life and the achievements of the living.

Thus, I begin this month's letter with congratulatory messages to two branches which have recently celebrated special anniversaries. The UNWLA National Board congratulates Branch 27 of Hamtramck, Michigan (named after Olha Basarab) on their 70th anniversary celebration. We also congratulate Branch 47 of Rochester, New York, (named after Lesya Ukrainka) on their 50th anniversary. We thank all members of these branches for their years of dedication to our organization and for their hard work for the good of people all over the world. Everyone that your helping hands touched has been given a special gift, and you have made a difference in many lives. God Bless all of you. We wish you many more years of happiness in our UNWLA family.

As most of you know, every three years the UNWLA publishes a Convention Book, which covers the three-year period from convention to convention. The XXVIth Convention Book was dedicated to the celebration of the 75th anniversary of the UNWLA and includes many historical references to previous UNWLA conventions. This book is good source of information for every member of our organization and contains interesting articles in Ukrainian and English. The cost of the book is \$15.00 (plus shipping). To order the book, please write to UNWLA headquarters at 203 Second Avenue, New York, NY 10003.

At this time the UNWLA is preparing to celebrate the 60th anniversary of *Our Life*. Our monthly publication, which has a long and illustrious history, is suffering from financial difficulties as postal rates and publication costs continue to rise. We ask all UNWLA members and other readers of *Our Life* to support the magazine by contributing generously to the Our Life Press Fund. Contributions can be sent to UNWLA headquarters.

We are still encountering some difficulties with our phone lines at the office. If you run into this problem, please call 212-477-0039, the president's home number. Thank you.

UNWLA Social Welfare Committee Seeks Financial Support for Disaster Relief for Children in Lviv, Donetsk, and Dnipropetrovsk

In July and August 2002, tragedy struck both eastern and western Ukraine, and the UNWLA grieves with the Ukrainian people and with members of Soyuz Ukrainok Ukrainy. The air show disaster in Lviv and the mining accidents in Donetsk and Dnipropetrovsk left many children seriously injured or orphaned. Responding to these crises, the Social Welfare Committee of the UNWLA is launching a campaign to provide medical and financial assistance to the innocent victims. We appeal to UNWLA members and to all members of the Ukrainian-American community to help us help the children. Please open your hearts and give generously. Send your tax-deductible contributions to UNWLA, Inc. Social Welfare, Donbas-Lviv, 203 Second Avenue, New York, NY 10003.

THE SUCCESSES AND CHALLENGES OF THE UNWLA

by Marianna Zajac

I have tried to breathe the spirit of the UNWLA since becoming a member 11 years ago. This has not been simple for a member of a branch that is so far removed from a large Ukrainian community, and the experience has opened my eyes to some important facts. Without any reservation at all, however, I can say how proud I have become to be part of the UNWLA. So, when Sofia Hewryk asked me to be a member of a convention panel discussion about the past, present and future of the UNWLA, I was more than happy to share my opinions, ideas, feelings and experiences.

The history of the UNWLA shines! More than 75 years of accomplishments by women who, only through their collective efforts, achieved such monumental goals! We are a unique Ukrainian community organization. We invite a woman to join us, to pay her dues, and then to roll up her sleeves and get to work. A 1995 *Ukrainian Weekly* editorial stated that UNWLA members never search for accolades, never look for praise. This is a sign of true charitable contribution. Our organization's history is replete with accomplishments – from aiding the Famine victims in Ukraine in the 1930's to developing a breakfast program just recently for preschoolers in Ukraine, from founding the only bilingual Ukrainian women's magazine in the U.S. to promoting the publishing of such irreplaceable books as the latest collection of the newly found letters of Lesya Ukrainka, from safeguarding Ukrainian folk art (800 pieces purchased from Halychyna in 1933) to the development of our current work-in-process, the Museum in New York City.

An interesting point was brought up at Summit 2002 (held at Soyuzivka in March 2002) by Dr. Bohdan Vitvitsky, current Vice President of the Ukrainian American Professional and Businesspersons Association of NY and NJ. Dr. Vitvitsky remarked that we teach our children about the history and geography of Ukraine, but that we do not emphasize the history of our Ukrainian American settlers and their accomplishments. And that may, indeed, be true. Are our children ever taught in Ukrainian Saturday school about the myriad organizations, churches, and clubs built by our grandparents and parents? Making the younger generation aware would awaken an appreciation in them and, perhaps, the will and drive to protect and build on the accomplishments of their forefathers here in the U.S.

Because of its steadfastness and stand as an apolitical organization, the UNWLA has gained the

respect of our community. For both its accomplishments and its modesty it has etched its place as one of the top Ukrainian organizations in our milieu. Allow me to share instances of positive comments from, yes, the men in our community – whether it be from an accountant who reviewed the UNWLA books and told me that we should be proud that 95 cents of every dollar raised by our organization is used directly towards our goals (this leaves only a minute budget for administrative costs, and yet we are able to do so much); or whether it be from the President of CCRF who commented at the Summit Conference that without the UNWLA, one of CCRF's biggest joint efforts (the donation of an MRI) would have been unattainable; or whether it be from several male leaders in our northeast community who commented that the UNWLA has the best chance of survival as a viable organization. From these observations alone, it is clear that the UNWLA has a stellar image in Ukrainian society.

A most important attribute of our organization is that it adapts its plan of work to the needs at hand. For instance, at the tragic time of the Famine, the UNWLA set up a fund to aid the victims. It did the same for the victims of Chernobyl and yet again for the more recent victims of the Carpathian floods. Quick action was taken at times of dire need. At the same time, innovative actions such as the breakfast for preschool children were begun. All these were initiated while maintaining the Scholarship, Babusia, Museum and other projects. How proud we should be that, while overcoming many obstacles, our Museum will be complete in the near future! Finally the 800-piece collection of Ukrainian folk art and crafts, purchased in 1933 by our members, will find a home!

This leads me to another integral attribute of the UNWLA: it has been able to bridge both generations and immigrations. The collection of folk art I just mentioned is a bridge to the founding members of the UNWLA; we also see examples, although not numerous enough, of grandmothers, mothers, and now daughters joining the UNWLA. What an outstanding opportunity to exchange knowledge and the past history of our organization! The UNWLA has also bridged immigrations of Ukrainians – from the immigrants that founded the UNWLA in 1925 to the Fourth Wave that is now enriching our organization. Again, what a marvelous sharing of talents, ideas and knowledge!

We can hold our heads high when we call ourselves “Soyuzanky” for we are part of an organization

which, through its adaptive accomplishments, has earned the respect of the Ukrainian community and has etched a shining place in the history of this community. On the other hand, however, the UNWLA, as almost all other organizations in the U.S. (and this means not only Ukrainian organizations), is facing great challenges. These challenges range from a drop in society's involvement in charitable organizations to a lack of funds in groups such as ours. Harvard Professor Robert Putnam, a leading contemporary sociologist, has completed an important study and authored a book entitled *Bowling Alone*. His survey shows that bowling is no longer a league sport. Rather, if people do bowl, they bowl alone. This is symbolic of today's society in that today's generation is more insular and does not see itself as part of a larger community. Today's society does not typically volunteer or belong to neighborhood, church, or civic organizations. For instance, membership in traditional women's groups has declined more or less steadily since the mid-1960s, i.e. membership in the National Federation of Women's Clubs is down by 59% since 1964. After expanding steadily throughout most of this century, many major civic organizations have experienced a sudden and substantial decline in membership over the last decade or two. Meanwhile, feminist groups have grown rapidly and membership in professional associations has risen over the years, given the rising educational and occupational levels of today's women. Professor Putnam states that community bonds and interpersonal connections are just as important for the public good as is its economic well being. All these findings of Dr. Putnam reflect the state of the Ukrainian community as well; our younger, professional couples tend not to belong to our organizations, nor do they volunteer.

The UNWLA's challenge, therefore, is to reinvent ways for Ukrainian women to connect with each other through the UNWLA. The way to accomplish this is to bring women of similar interests and career levels together. There is a large base of young Ukrainian professional women in our society and the majority does not belong to our community organizations for one or more of several reasons: either they were never approached or, perhaps, they have been somehow "turned off" or alienated by a past experience, etc. We should not and cannot, however, forget about them. Branch 95 of Poughkeepsie/Kerhonkson, NY is planning a women's conference for April 2003 for just this reason. And, when one of the conference coordinators sent an email to her 30-40-ish professional friends living in New York City and invited them to participate, the response was quite surprising. Within one day, she had about eight women answering with interest, excitement and suggestions. These ladies

need to be approached and brought together to work for the good of the UNWLA and our community. Their strengths and talents are priceless!

Since statistics show that membership has grown in professional organizations, why cannot the UNWLA initiate committees for the networking of women of a particular profession? We need to modify the image of the UNWLA as being an organization for "older" Ukrainian women to one of being an organization for Ukrainian women of all ages – including the young professional. And we need to nurture this potential member in our community by tailoring our meetings (i.e. length of meeting, topics covered) to her needs and by offering her a potential leadership role. We must welcome and respect all women of Ukrainian descent, regardless of their fluency in the Ukrainian language. Although the argument that language identifies a people is true, we must realize that we are in America where intermarriage plays a large role and where the number of people fluent in our language is also steadily diminishing. I cite a personal example from our Branch 95. We have several members who work beyond what can be almost reasonably expected of them, and not one of them speaks Ukrainian! My point here is that, as we adapt our projects to the needs of the times, we must also be open-minded and innovative enough to adapt the framework and the inner workings of our organization to the needs of the times. I researched other women's organizations on the internet, organizations whose goals and mission statements are similar to ours, and I found one that comes very close – Hadassah! This is a Jewish women's organization that is extremely successful and presently has 300,000 members throughout the US. It is similar in structure to ours, with a headquarters and chapters throughout the US. Its goals and mission are also similar to ours. Hadassah offers a tangible way to connect with Israel, act as goodwill ambassador for the Jewish State, and focus on public services. Just substitute Ukraine for Israel: we certainly wish to connect with Ukraine, act as good will ambassadors for Ukraine and focus on public services for our community. But let us review a few steps Hadassah has taken from which we can take example. Hadassah includes all women of Jewish background – whether or not they speak Hebrew. For example, the organization embraces Russian speaking Jews. Their membership statement is "Hadassah strives to make itself and the Jewish community welcoming to and comfortable for ALL Jewish women in the United States."

We could certainly learn something from this statement. Some of us are guilty of frowning on the English-speaking Ukrainian woman, or even the Ukrainian-speaking woman if her Ukrainian does not

measure up or is peppered with Russian. Is this not working against our own self-interests? Hadassah also has chapters for “younger” professional women under the age of 35, women who share a common personal theme. Hadassah sponsors “special interest groups” that can provide networking for women of common professional interests. It maintains a career counseling office to assist students in developing a career path. While attending the aforementioned Summit 2002, several college age young ladies spoke openly to me, saying, “Don’t forget about us. Come to the schools and tell us about yourself, plan some activities for us, include us in your affairs, ask us to volunteer; and, when we come of age, the chances of our joining will be much greater.” Of course, Hadassah is so much larger and wealthier than we are, that it can do all of this on a much grander scale; but we can certainly begin thinking along these lines and start developing this necessary path for the near future. Proactive steps such as these should and must be taken if we are to continue and flourish.

Another challenge our organization faces is that of funding. We must develop new channels to help us continue our indispensable work. One important possibility is that of grant writing. There are large sums of money available to non-profit organizations either through government or private sources. They need to be found, examined and tapped. Should we succeed in recruiting this “younger” woman into our midst, she could be most helpful in pursuing this line of fundraising. Our traditional fundraising methods cannot continue forever. How many more platsky will our younger group of women be willing to bake? I have had the opportunity of speaking to members of two branches who do most of their fundraising through the sale of pyrohy and Easter baked goods. The younger ladies clearly stated that, once their mothers stop this activity, it would definitely come to a halt. And end it will. This is why finding alternate and substantial means of supporting our endeavors is absolutely necessary!

Another valid point we must address, one which has been discussed repeatedly at various meet-

ings, is that of funding public relations and membership drives for the UNWLA. The UNWLA must develop a fund to promote itself. Historically, we have focused mainly on helping Ukraine – this was the core and being of our organization. However, we need to become a little “selfish” and think about our organization. For if we do not grow as an organization, neither will our efforts to help Ukraine and Ukrainians. We need to set aside some of our funds for printing attractive, well-written informational booklets about ourselves, to develop our website, to upgrade computer systems and databases on our membership. All of these are essential if we are to move forward with the times and we MUST move forward.

Of course, membership drives can encompass an entire separate discussion. I must add one thing, however, and that is that each member has a daughter, daughter-in-law, granddaughter or sister who does not belong to the UNWLA. If we cannot, by our example and through the great satisfaction we experience from our successes, entice these women to join our organization, then we have absolutely no right to criticism of any sort. If each one of us were successful in bringing in just one new member, our membership would double. I believe that if we sincerely welcome and respect every woman of Ukrainian descent for her individual talents, membership will be less of a problem.

As a community organization and a sisterhood of Ukrainian women, we have so much to be proud of! But in order for us to preserve this generous and outstanding organization and flourish, we must adapt to today’s woman and to today’s society. Let us each move forward and take one step at a time towards further success. Thank you.

Editor's Note: Marianna Zajac is President of UNWLA Regional Council for Central New York. The material published here is the text of the speech Ms. Zajac presented at the UNWLA's 26th Convention in Sarasota, Florida. For additional information on Summit 2002, see Ms. Zajac's article on the conference, published in the May issue of *Our Life*.

Correction. We recently received a letter from former UNWLA Social Welfare Committee Chair Nadia Shmigel, who pointed out an inadvertent omission in the report on the XXVIth UNWLA Convention (Part II), which was published in the July-August issue of *Our Life*. On page 19 was a reference to concurrent afternoon sessions held on Sunday afternoon, May 26, 2002, including a seminar presented by the Social Welfare Committee. While the seminar given by the Social Welfare Committee was arranged and moderated by Mrs. Shmigel, the featured speakers were Anna Macielinski and Irene Repczuk D'Alessio. Ms. Macielinski's presentation was *The Adoption of Children from Ukraine: Maintaining Cultural Identity*. Ms. D'Allesio spoke on *Services for the Elderly*. The seminar was well attended, attesting to great interest in each of the topics presented. Unfortunately, due to time constraints, each speaker had only 15 minutes to present her excellent material and there was no time for questions from the audience. We thank Mrs. Shmigel for writing and we apologize to both speakers for the omission.

NEWS FROM THE UNWLA SCHOLARSHIP/CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM BUREAU

by Maria Polanskyj, Chair
UNWLA Scholarship/Children-Student Sponsorship Program

The academic year in South America, which begins in February and runs through December, is in progress. At this time, we would like to take the opportunity to appeal to those UNWLA sponsors who support pupils or students in Brazil and/or Argentina to forward their donations to our office as soon as possible if they have not already done so.

*The academic year in Europe runs from September to June. Most of our scholarship recipients are in Ukraine, but we also sponsor students in other European countries. Many new applicants are on the waiting list for sponsors. We appeal to the readers of *Our Life* to help us help these children. The economic crisis in Ukraine continues, and many deserving students, among them orphans, are eligible for scholar-*

ships. Please make checks payable to **UNWLA, INC.** and mail to **UNWLA Inc Scholarship Program, PO Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024**

The Eva Stashkiv Fund was created to provide scholarships for deserving UNWLA members. At this time we are in the process of accepting applications for scholarships for the 2002-2003 academic year. All applications must be received in our office by December 1, 2002. The UNWLA Executive Board makes the final decision on approving scholarship candidates. For more information and to obtain an application, please call 1-732-441-9530 or email mariapolanskyj@earthlink.net.

You can also contact us by writing to our office.

Ukraine at the United Nations: Ukraine's Government Reports on Compliance with the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)

by Marta Kichorowska-Kebalo,
WFUWO representative to the United Nations

The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women is sometimes referred to as the women's international bill of rights. It was first adopted by the UN General Assembly in 1979 and has been in force as a UN treaty since 1981. Ukraine officially became party to the treaty when the Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian Soviet Socialist Republic ratified it on 24 December 1980.

Upon acceptance of the Convention, signatory states commit themselves to submitting periodic reports to the committee. Ukraine, as a signatory state, submitted an initial report on the status of women in 1983. Ukraine's second periodic report was submitted in 1987; the third was prepared in 1991 but did not

undergo the review process until 1996. Ukraine deepened its commitment to CEDAW in 1994, when the Verkhovna Rada adopted (December 22, 1993) the Act On International Treaties of Ukraine which stipulates that Ukrainian domestic law must conform to the international treaties to which Ukraine is party. The conditions of the CEDAW convention were then made part of the Ukrainian legal framework.

Ukraine was one of eight states reporting during CEDAW'S 27th session held June 3 through June 21, 2002. It is significant that this was the first time that Ukraine's non-governmental organizations (NGOs) presented the Commission with a "shadow report" on Ukraine's performance with respect to CEDAW. Shadow reports, alternatives to those presented

by the government, offer a unique opportunity for women's non-governmental organizations to participate in the commission's monitoring process. Ukraine's shadow report was prepared by the Analytical and Research Group of the Kharkiv Center for Women's Studies (ARG KCWS), and focused on several problem areas, particularly on the trafficking of women, domestic violence, sexual harassment in the workplace, women's access to healthcare and social services, and their status in politics and education.

On June 6, 2002, Valentyna Ivanivna Dovzhenko, Ukraine's former Minister of Family and Youth Affairs and current Head of Ukraine's State Commission on Women and Family, delivered the government of Ukraine's combined 4th and 5th reports to CEDAW. Speaking through UN translators, Dovzhenko addressed the CEDAW Committee, verbally supplementing previously submitted written documents. Questions from the committee, a body of 23 independent experts (each from a different country), followed. Many focused on concerns raised by the ARG KCWS shadow report.

In their line of questioning, the CEDAW experts proceeded from the premise that Ukraine is in an advantageous position. As Ayse Acar of Turkey put it, the status of being a young state, in itself, offers Ukraine the opportunity to establish an order of gender parity right from the start, from the foundations up. They recognized that Ukraine has many "blessings." Ukrainian culture generally holds women in high esteem. Even though women have not always held high posts, their traditional position within the family has been one of high status and Ukrainian culture is not characterized by customs that overtly subordinate or subjugate women to men. The formal equality of men and women is guaranteed by Ukraine's (1996) Constitution and the principle of equality is also reflected in Ukraine's legal codes (Code on Marriage and Family, Code on Labor Law, the Criminal Code, the Codes of Criminal and Civil Procedure, the Employment Act, etc.) Moreover, particularly optimistic is the fact that Ukraine's female population is very well-educated: Ukraine is well in compliance with the 10th article of the CEDAW convention which refers to equal and unobstructed access to education. Educational gains secured for women during the Soviet period have not been lost for the younger generations: women are in the majority among secondary school, college and university graduates. Females are also in the majority among students of medicine and in the cultural, arts, and commercial schools, as well as in post-graduate studies.

Concerns were expressed, however, when these rosy facts were considered in the context of the

statistics on female representation in Parliament, in managerial positions, and in higher echelons of government. CEDAW experts asserted that while Ukraine has *de jure* equality, it must also cultivate *de facto* equality. How does one explain, asked Francoise Gaspard of France, the "astonishing gap" between women's high level of education and their low participation in decision-making in Ukraine? Hanna Schopp-Schilling of Germany recommended training in gender parity that is being used even in Sweden (famed for its gender balanced Parliament) to root out indirect discrimination by subverting negative stereotypes.

There also was concern, voiced by several committee experts, that the structure of Ukraine's government machinery created to promote the advancement of women is unnecessarily complicated and unstable. Dovzhenko described the current arrangement of government offices dealing with women's issues by commenting that on the Cabinet of Ministers level, there is presently no formal body devoted to women's issues, per se. Such issues are handled as they arise by a Division within the Department of Domestic Policy (the Division for the analysis and development of women's, family and children's healthcare.) Dovzhenko was nonetheless optimistic about the effectiveness of her State Committee and the Directorate for Gender Equality Issues and Family Policy, describing this structure as "a real machinery that allows for the coordination of efforts to bring true equality to Ukraine's women." She also asserted that her office anticipates working productively with the 4th term (2002-2006) Verkhovna Rada.

It is generally agreed that Ukraine's economic woes are at the base of the myriad women's problems. The mid-late 1990s saw a sharp rise in unemployment, reduction in social welfare benefits, generally low wages and government arrears in social payments. All of these contributed to the crisis that has produced a plethora of contemporary social ills. As elsewhere, women and female-headed households in Ukraine are disproportionately affected by poverty in both urban and (especially) rural areas. Women, who constituted 53% of Ukraine's population and 65.4% of all registered unemployed in 1998, were hit particularly hard. As providers, they suffered not only a real loss of income, but also acutely felt the loss of social welfare. Many essential services, formerly provided by the state, now had to be paid for, since the government was incapacitated by drastic budget reductions. The budget of a typical family, however, also shrank: in 1996 an average of 62.2% of total income was spent on food alone. Dovzhenko fielded questions on employment conditions, on pension eligibility, on social welfare payment structures, on family planning and

many other interrelated issues.

Part of the discussions focused on Ukraine's concern over its demographics. In the context of economic instability, fertility has dropped dramatically. In fact, since 1991, the death rate has exceeded the birth-rate. The decline in the standard of living and the uncertainty of the economic future has made young families less willing to bring second and third children into the world. The Ukrainian government is trying to be supportive of families, guaranteeing social payments in the form of the above-mentioned monthly allowances to women with infants and to families with three or more children. Ukraine's State Assistance to Families Act provides maternity benefits, "baby-bonuses" at the birth of a child, children's allowances, and temporary allowances for the care of a sick child. Nonetheless, a high percentage of pregnancies in Ukraine end in abortion, and abortion remains the most widely used method of birth control. Committee members chastised Ukraine for this fact, vigorously stressing that "family planning, as promoted by CEDAW, means access to contraception, not abortion."

One of the touchier subjects in Ukraine is the issue of domestic violence against women. Despite the lip service to women, Ukrainian society is undeniably patriarchal, and domestic violence is a critical problem. As women become more aware of their legal and personal rights, they are slowly becoming more inclined to report violence even when it comes at the hands of domestic partners, but there are factors that still inhibit women from lodging complaints. It is to the credit of the women's and youth NGOs of Ukraine that the Law of Ukraine on the Prevention of Domestic Violence was adopted in November of 2001 and enforced as of March 2002. In practice, the government has yet to devote significant attention to this issue.

Much discussion was devoted to the very pressing issue of trafficking in women. Ukraine is in fact becoming depleted of young working age women, particularly in the rural areas, and the dangers of exploitation affect the lives of an unknown but significant number of these women. Looking to the future, the State Committee on the Family and Youth has a proposal for a comprehensive program for the prevention of trafficking for the years 2002-2005. The National Plan of Action also gave the program for the prevention of trafficking of women and children high priority in 1999-2001 and will continue these efforts in the 2002-2005 Plan.

Alerted by the analysis of the trafficking situation presented in the "shadow report," the CEDAW Committee expressed concern with the provisions of the new Criminal Code (adopted by Verkhovna Rada in April 2001) which took effect on September 1,

2001. Although trafficking in persons became a criminal offense in 1998, there was still a problem, as the shadow report indicated, with the legal definition of trafficking. The wording of Article 149 acknowledges trafficking as the paid transfer of a person "*over the state borders of Ukraine.*" This, argued the shadow report, overlooks the fact that women are often exploited in transfers that involve their movement *within the borders, between regions* of, Ukraine. Another problem with the new Criminal Code is that it not only recognizes women as *victims* of trafficking, but also allows for the *prosecution of these same women as participants* in prostitution activities. This policy is in direct conflict with the intentions of the state, expressed in the New National Plan of Action, to provide for the recovery and rehabilitation of these women through the operation of special centers to that end.

In a personal aside, Valentyna Dovzhenko spoke about her visit to one of the several Women for Women centers funded by the Anti-Trafficking program of Winrock International in Ukraine. She related how much she learned from frank conversations with women who had experienced trafficking themselves and who now staunchly support government-NGO partnerships in the provision of such vital humane social services. It is clear that there is a vision operating here: the government envisions helping the non-governmental sphere provide services to the public, while the non-governmental civil society is learning to influence the decisions of the state through frank discussion and electoral clout.

This is all a new dynamic for Ukraine. The CEDAW process was especially fruitful this time around because of the participation of the ARG KCWS-led NGOs. The shadow report issued a challenge as well as expert advice to the government on how to better live up to its commitment to women. The questioning of the CEDAW committee was thorough and incisive, professional in every respect. Valentyna Dovzhenko was not only informed and competent, but also charming. The committee made it clear that they have high expectations of her and will be watching her effectiveness in pushing pro-women policies in the labyrinth of Ukraine's state machinery. She has no easy task before her, but she is certain to have the support, cooperation, experience, and constructive challenge of her non-governmental counterparts.

At the end of the day, Dovzhenko graciously thanked the committee for their substantive comments and constructive criticism. "It's been a long time since I've sat for such a tough exam," she joked. "And we congratulate you, Madame Minister, on doing so well," replied Charlotte Abaka of Ghana. "You pass with high marks!"

Bringing Up Baby in Ukrainian

by Oksana O. Xenos

Many parents want their babies to learn two languages, and it's not surprising that most Ukrainian Americans would love to have their children speak Ukrainian as well as English. Both research and practical experience show that this can be achieved.

A growing number of studies indicate that infants can learn a second language more easily if they are exposed to it before they learn to talk – that is, while their brains are still in the formulation stage, still "being wired". According to neuroscientist Patricia Kuhl, co-author of *The Scientist in the Crib* (a book on infant development), babies are "citizens of the world" who can hear and respond to phonetic variations in any language. Later in life, many will speak the languages heard and learned in this early period with fluency and spontaneity, just as native speakers do.

Many researchers, for example, believe that learning a second language also improves brain development in babies. The theory is that exposure to a second language creates more connections in the brain; these connections make all kinds of learning easier. Nancy Rhodes, spokeswoman for the National Network for Early Language Learning sums up this interesting theory: "We can't say at what month you should start teaching a baby, but there's plenty of research to say the earlier the exposure to a foreign language, the more beneficial."

Recommendations for helping baby learn Ukrainian include this idea of early exposure. You should begin teaching the language before your child begins speaking. This is the "critical period" for absorbing languages, the time frame when children absorb almost everything they hear.

While you may decide to be the primary language teacher, don't pass up the opportunity to get help from family members with good Ukrainian language skills. Have the baby's grandmother or uncle, for example, speak to the child *only* in Ukrainian. Young

children need and want the company of other children for learning and for playtime, so enrolling your child in a Ukrainian play group or Ukrainian school is a good idea. If this is not an option, you might consider hiring a private tutor, but not before the child is eight years old.

For your child to acquire the proper grammatical constructs and intonation that will make him or her sound like a native speaker, the person you depend on as teacher (both formal and informal) should speak the language well. Pay attention to accent, vocabulary, and syntax. Is what your child is hearing standard and commonly accepted Ukrainian?

Besides talking to a child, researchers suggest using music. Songs are powerful language-teaching tools that convey "grammatical templates" and deliver both emotion and entertainment. Having your child listen to Ukrainian songs will provide linguistic stimulation and more. Ukrainian language videos and CDs may also be beneficial, but only if a child is old enough to appreciate and enjoy them.

Above all, the goal is to create an atmosphere of play and laughter, to spur spontaneous speech that builds natural fluency. If children are taught in a way that makes learning Ukrainian fun, they will learn more quickly and more enthusiastically.

Oksana O. Xenos is an attorney and tax law specialist with the U. S. Department of Treasury in Washington, DC. She is also a retired Lieutenant Colonel (JAG Corps-USAR) and Foreign Area Officer qualified in dual specialties (Ukrainian and Greek). Ms. Xenos received her law degree, as well as her MA and BA (in Slavic linguistics), from Wayne State University. A member-at-large of the UNWLA, she served as parliamentarian of the UNWLA triennial convention in Sarasota, FL, in May 2002.

ВІСТІ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ГОЛОВА СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Екзекутива і Головна Управа Союзу Українок Америки вітає 26-ий Відділ СУА ім. Ольги Басараб у Гемтреку, Міч. Округа Дітройту з нагоди сімдесятилітнього ювілею.

З нагоди 50-літнього ювілею вітає 47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки, Рочестер, Н.-Й. Округа Північний Нью-Йорк.

Дякуємо шановним членкам, які так жертвенно довгі роки працювали для добра і розвитку нашої організації та українського народу. Ваші щедроті допомогли багатьом, і їх життя стало кращим. У праці для шляхетних цілей є внутрішнє задоволення і почуття сповненого обов'язку, яке стає великим дарунком у Ваш ювілей.

Хай Всевишній завжди має Вас у своїй опіці!
Многая і благая літа!

Дорогі союзьанки!

XXVI Конвенція стала вже історією СУА. Клич XXVI Конвенції повинен бути дороговказом для організації назавжди *...в єднанні наша сила, прямуймо до мети.* Клич з неопублікованого запроєктованого гимну СУА авторства Марти Тарнавської.

Сподіваюся, що Ви повернулися з Конвенції з новими ідеями для виконання дальших завдань. Пам'ятаймо, що програми та почини СУА є ті елементи, які будують організацію, а кожен з нас мусить працювати, щоб вони сповнилися. Коли кожний відділ почне свої програми, вони не матимуть такої візії, та не стануть великими починами, бо все, що робимо спільно в організації, доходить до відома усіх.

У цій статті мушу звернути увагу на найбільш пекучу проблему нашої організації, а саме фінансовий бік нашого журналу. На жаль, на Конвенції, окрім того, що д-р Іванна Ратич – голова Контрольної комісії – повторювала декілька разів про фінансовий стан “Нашого Життя”, що ще ніколи журнал не був в такому дефіциті як тепер, ми не зробили великого наголошення цього, щоб цю проблему швидко розв'язати. Тому звертаюся до округ та відділів, щоб почали заходи до відзначення у 2004 р. шістдесятиліття нашого журналу.

“Наше Життя” – це єдиний жіночий журнал, який появляється такі довгі роки щомісяця, безперервно. СУА не підняв суми передплати журналу. Окрім того, друк і пошта значно збільшилися. Журнал розходиться до найдальших закутків, де живуть українці, де його так радо читають та знайомляться з працею організації.

Журнал пройшов довгий шлях і сьогодні не може перестати виходити. Нашим завданням є робити різні “фонд-райзори” та шукати передплатників поза членством СУА. Ми платимо великі гроші на різні заклички, навіть коли вони не виходять від СУА. Сьогодні прийшов час підсилити свої потреби. Тому відділи СУА та все членство нашої організації мусить подбати про потреби СУА і це є одна з потреб.

Дальше видання журналу залежатиме від Вас, дорогі союзьанки!

У числі за липень-серпень з технічних причин неякісно виконані фотографії. Перепрошуємо шановних читачів за недогляд. Друкарня.

ОКРУГА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Діяльність Відділів за 2001 р.

Відділ	Місцевість	Голова Відділу
2-ий	Честер	Маріен Вален
10-ий	Філядельфія	Теодозія Гарасевич
13-ий	Честер	Христина Плюта
19-ий	Трентон	Леся Городиська
43-ій	Філядельфія	Анна Максимович
52-ий	Філядельфія	Стефанія Вочок
54-ий	Вільмінгтон	Софія Слюзар
59-ий	Балтімор	Анна Самутин
67-ий	Філядельфія	Софія Геврик
80-ий	Балтімор	Лідія Белендюк
88-ий	Філядельфія	Роксоляна Луців
90-ий	Філядельфія	Христина Хомин-Іжак
91-ий	Бетлегем	Ольга Цегельська
128-ий	Філядельфія	Ольга Ничик

Округа об'єднує 15 Відділів, 373 членки.

9 червня ц. р. відбувся Округний з'їзд, на якому голови відділів та референтки Округних Управ звітували про працю у 2001 р.

2-ий Відділ існує 55 років, був одним із засновників Філядельфійської Округи США. Членки Відділу – похилого віку, тому їм уже не легко працювати в громаді, проте Відділ щорічно виконує фінансові зобов'язання перед Округою і Головною Управою.

10-ий Відділ має 15 членок. Відійшли у вічність Осипа Филипович і Євгенія Костюк. У 2001 р. відбулося 7 сходин, включно із загальними зборами. Пересічна присутність на сходинах 12-13 осіб. Крім полагодження листування з Округою і Головною Управою заслуховуємо цікаві реферати на різні теми. Багато уваги надаємо допомозі Україні. 2001 р. на Фонд Чорнобиля зібрали 2,955 дол., для сиріт – 920 дол., для “Бабусь” – 275 дол. Вислали 14 пачок з одягом для сиротинців України (заплатили 507 дол.). Передали для сиротинців через Сестру Бернарду 300 дол. Жертвам повені на Закарпатті вислали 300 дол., на стипендії студентам призначили 300 дол. Разом на суспільну опіку видали 5,557 дол. (Референтка суспільної опіки Іванна Возна). Членки Відділу також допомагають хворим і немічним членкам, відвідуючи їх

вдома чи в лікарні. Щоб зібрати гроші для Відділу, союзянки у День матері і батька продають поблизу церкви квіти, під час різдвяних свят ходять з колядою. Відділ має стовідсоткову передплату “Нашого Життя” та виконує всі належні фінансові зобов'язання.

13-ий Відділ у Честері має 15 членок, виконує всі фінансові зобов'язання, має стовідсоткову передплату нашого журналу.

Щоб зібрати гроші для оплати видатків Відділу, членки влаштовують базари та продаж домашнього печива. Відділ має 4 стипендії, допомагає “Бабусям” та співпрацює з місцевими організаціями. Великий успіх мало Свято Шевченка, влаштоване Відділом.

19-ий Відділ має 19 членок, вісім із них відзначені за 50-літню приналежність до США.

У звітному році відбулося 3 ширших сходин та 5 засідань Управи. Відділ виконав усі фінансові зобов'язання перед Округою, Головною Управою і XXVI Конвенцією США Усі членки передплачують журнал “Наше Життя”. На сходинах членки розповідали про відвідини України під час святкування 10-ї річниці Незалежності та інші подорожі. Читали обіжники і полагоджували кореспонденцію. Влаштували дві імпрези – відзначення 75-ліття США, де з добровільних пожертв зібрали 450 дол. і призначили їх на акцію “Молоко і булочка наймолодшим школярам України”, та Осінню забаву, виторг з якої призначили на потреби Відділу.

На допомогу жертвам повені у Закарпатті зібрали 1,352 дол. На Пресовий Фонд “Нашого Життя” призначили 25 дол.

Референтка суспільної опіки висилає святкові картки священикам та людям похилого віку, відвідує хворих членок. Відділ допомагає студентам та новоприбулим членкам, бере участь в різних громадських комітетах, співпрацює з українськими організаціями, намагається приєднати нове членство.

20-ий Відділ є в стадії закриття через недостатню кількість членок.

43-ій Відділ має 38 членок. У 2001 р. відійшли у вічність дві членки – Євгенія Капій та Наталя Прохурська.

За звітний період відбулося 7 сходин та 26 січня ц. р. загальні збори, на яких вибрано нову Управу. Сходини Відділу є завжди інформативні та цікаві. Культосвітня референтка Ольга Головецька знаходить цікаві теми для рефератів. Влаштували показ фільму “Проща до Зарваниці”.

75-ліття СУА Відділ відзначив ювілейним бенкетом. Ведучою свята була імпровізована референтка Людмила Чайківська. У квітні ц. р. влаштували дуже вдалий Бенкет-бенефіс з нагоди святкування 25-ліття нашого Музею. 22 членки Відділу є членками Українського Музею в Нью-Йорку. Музейна референтка Ольга Диміцька збирає внески та експонати для музейної краннички.

Для збирання коштів на потреби Відділу двічі на рік імпровізована референтка влаштовує дві імпровізації, які є дуже популярними серед громадянства. На них переважно вшановують визначних особистостей української громади. Наприклад, зустріч в пошану акторки Марії Лисяк, або презентація книжки “Крутими дорогами” Ігоря Старосольського, чи книжки “Про білий клубок” Мирослава Лабуньки.

Відділ підтримує зв'язки з членками Союзу Українок в Калусі на Івано-Франківщині. Наші членки посилають їм пакунки з одягом, вони продають його, а прибуток вживають для своєї праці. Ми отримуємо від них зворушливі листи подяки. Відділ має 5 стипендіатів в Україні.

52-ий Відділ є одним із засновників Філядельфійської Округи СУА у 1938 р. Відділ має 9 членок. Усі членки – похилого віку, тому не можуть активно працювати. Сходини також не відбуваються щомісячно через труднощі доїзду. Усі справи Відділу полагоджуємо телефонічно.

У звітному році Відділ вислав для дітей в Україну книжечки та шкільне приладдя (350 дол.).

54-ий Відділ має 29 членок. У 2001 р. відбулося 6 сходин, на яких обговорювали обіжники з Централі та пляни праці. Цікавими були сходини, на яких Арета Скамай прочитала реферат про життя Лесі Українки. Успішною була товариська зустріч членок Відділу із новоприбулими із України жінками з метою приєднання їх до СУА.

Заходом членки Віри Григорович організували прогульку до “Washington’s National

Gallery”. У дні святкування Незалежності України відвідали Оселю у Лігайтоні. Завдяки великій праці Ольги Мерв’як, Алли Рудавської, Марії Гавришук та Ірени Біллон найбільше вдалою імпровізацією було відзначення днів Тараса Шевченка.

Для збирання коштів членки влаштовували продаж печива та колядували під час різдвяних свят. На акцію “Молоко і булочка наймолодшим школярам України” вислали 1,100 дол. Членкам, які не можуть приходити на сходини, секретарка Оріся Трешньовська висилає інформативні листки.

59-ий Відділ має 28 членок. У 2001 р. відбулося 5 ширших сходин та 2 засідання Управи. Пересічна присутність на сходинах – 12 осіб.

Переважно 500 годин на рік присвячують референтки та членки Відділу. Не маючи власного приміщення, сходини відбуваються у помешканнях членок. У будинку заступниці голови Відділу Надії Зінкевич висвітлили фільм “Концерт у Києві”. Для збирання коштів влаштовували показ і продаж пасок та полуденки у залі при церкві. Відділ підтримує зв'язки з Союзом Українок у Києві та висилає їм пакунки. Н. Зінкевич перебуває 10 місяців у Києві, зустрічається з колишньою головою СУ Атеною Пашко і слідкує за розподілом пачок. Відділ співпрацює з місцевими організаціями Пласт і УККА. Спільно приготували різдвяну вечерю при ялинці.

Відділ опікується жінкою, яка приїхала з України заробити гроші для родини – хворого чоловіка і невиліковно хворої після Чорнобильської трагедії доньки. Заходами Відділу від суспільної опіки Головної Управи їй вручили 400 дол. Для слабозорих у Івано-Франківську Відділ зібрав 1,425 дол., на Закарпаття вислали 1,400 дол.

67-ий Відділ ім Мілени Рудницької має 20 членок. Щомісяця відбуваються сходини Відділу, на яких членки обговорюють організаційні справи та знайомляться з обіжниками.

Праця Відділу переважно зосереджена на підтримці Українського Музею в Нью-Йорку. Прибутки з імпровізацій призначаються також для Музею.

2001 р. Відділ влаштував триденну виставку праць мистця Зеновія Оришкевича. Наприкінці року Український Освітньо-Культурний Центр влаштовує дводенний базар. 67-ий Відділ має свій постійний стіл, а виторг

призначає для Музею.

У березні ц. р. влаштували дводенну виставку ікон із колекції Лідії Лихач. У квітні членки брали участь у приготуванні бенкету-бенефісу, прибуток з якого призначили для Музею. Ведучою бенкету була Софія Геврик. 27 квітня відбулася презентація книжки Євдокії Сороханюк “Гуцульщина в низинці”. Продали 50 примірників, підписаних авторкою. Членки Відділу разом з Товариством сеньйорів відвідують німецьких українців у піклувальних домах та приносять їм різдвяну вечерю.

16 квітня ц. р. відбулися загальні збори, на яких вибрали нову Управу Відділу.

88-ий Відділ звіт не приготував.

90-ий Відділ має 54 членки. За звітний час прибуло 4 членки. Радіємо новопривуллим з України, маємо їх аж десять.

У звітному році відбули 9 ширших сходин та 6 засідань Управи, де полагоджували організаційні справи і читали реферати. Відділ спонзорував доповіді вчених з України – д-рів Раїси Захарчук-Чугай та Валентини Борисенко. Наталка Даниленко часто розповідає про справи жінок в Україні. Христина Чорпіта розказувала про Національний Музей у Львові. Для розваги під час сходин читаємо статті та гуморески. Референтка зв'язків Марта Пеленська інформувала про новини з інтернету.

Відділ зібрав на акцію “Молоко і булочка наймолодшим школярам України” 1,020 дол. (у пам'ять бл. п. Мирона Барабаха) та у пам'ять Дмитра Ткачука на допомогу сиротам села Шешори на Івано-Франківщині – 1,200 дол. На стипендії студентам в Україні зібрали 1,930 дол. (десять стипендій). Відділ утримує 4 стипендіятів, членки Відділу особисто спонзорують 14 стипендіятів, а крім того 2 особи, не членки СУА, платять через наш Відділ 2 стипендії. Відділ вислав “Бабусям” 210 дол., жертвам повені на Закарпатті – 650 дол., Ірині Сенік – 835 дол.

Усі фінансові зобов'язання відділ виконує вчасно і має стовідсоткову передплату журналу “Наше Життя”.

91-ий Відділ має 22 членки. У 2001 р. прибули дві членки, відійшли у вічність Ірина Бачинська, Марія Турчин, Павліна Капустянська і Олена Смулка.

Упродовж року відбулися 4 засідання

Управи та 2 сходин з переважною присутністю 8 членок. Загальні збори не відбулися через втрати кількох наших членок та недугу голови Відділу.

Відділ не занедбав своїх обов'язків. Виконали усі фінансові зобов'язання перед Округом і Головною Управою та вислали до У.М. 160 дол.

У 2001 р. Відділ вислав 28 пачок в Україну з поштовою оплатою 1,072 дол. Разом з школою Івана Хрестителя та Товариством Тризуб Відділ щорічно під час різдвяних свят висилає допомогу для сиріт в Україні. На день св. Миколая діти місцевих шкіл приносять дарунки для дітей в Україні. Вислали 6 пачок до сиротинців і шкіл в Херсоні та 5 у село Равське. Діти школи в Нортгемптоні зібрали взуття, і Відділ вислав приблизно 200 пар дитячого взуття в Україну, за що отримали зворушливі листи подяки зі світлинами. На початку 2001 р. у Бетлегемі відбувся фестиваль “Spirit of Bethlehem”, який відкрився парадом дітей різних національностей з прапорами. Відділ брав участь у цьому фестивалі з українською мистецькою виставкою, показом писання писанок та продажем печива. Виступали також два мистецькі ансамблі – “Казка” і “Черемош”.

25 лютого ц. р. відбувся “International Day” клубу Об'єднаних Націй. Відділ також брав участь у висвітленні фільму “Прогулька по Україні”, де продавали традиційне печиво.

Відділ помістив привіт у Конвенційній книжці та допис про свою працю.

19 членок Відділу передплачують “Наше Життя”, 4 примірники висилають для “Бабусь” та один – в Україну.

128-ий Відділ – це найновіший Відділ Округу. Він був оснований у березні 2002 р., має 18 членок.

Усі членки новопривуллі жінки з України. Відділ відбув 2 сходин. Членки зайнялися відновленням призабутих українських традицій – влаштували “Дівич вечір” одній зі своїх товаришок, на якому зібрали на потреби Відділу 100 дол. Зорганізували показ писання писанок. Усі членки Відділу взяли участь у Бенкеті-бенефісі для У. М.

Христини Відділу запланували на осінь 2002 р. Гостям раді!

Анна Суха,
пресова референтка Округу.

Зліва: Н. Мартиненко, С. Косович, Н. Савчук, М. Томоруг, І. Куровицька, М. Данилюк, В. Бачинська, І. Чабан, І. Стецьків.

ЧЕРГОВІ СХОДИНИ 83-ГО ВІДДІЛУ В НЬЮ-ЙОРКУ

12 червня ц. р. відбулися перші після Конвенції сходуни нашого Відділу. Стефанія Косович, голова Відділу, відкрила сходуни і привітала гостю – консула України в Нью-Йорку д-р Наталю Мартиненко, голову СУА, членок Головної Управи, редактора “Нашого Життя” і членок Відділу.

83-й Відділ має найбільше членок в Головній Управі: голова СУА І. Куровицька, її заступниця М. Томоруг, секретарка М. Данилюк, референтки В. Бачинська та І. Стецьків, члени Контрольної комісії Л. Закревська і Н. Шмігель, редактор І. Чабан.

Після звітування членів Управи Відділу делегатки Відділу С. Косович, А. Рак, Л. Закревська, Д. Дроздовська і Н. Дума ділилися враженнями від Конвенції. Вони наперед домовились, про які наради і семінари звітуватимуть, і пильно прислухалися, щоб розказати про підсумки трирічної каденції та пляни організації на наступні три роки у всіх ділянках праці та референтурах. І приємним був факт, що всі одностайно підкреслювали величезну працю Конвенційного комітету і Відділів СУА на Флориді, завдяки чому Конвенція пройшла на високому рівні в атмосфері родинного тепла і взаєморозуміння.

Голова Відділу С. Косович сказала, що успіх Конвенції був і тому, що звіти Головної Управи заздалегідь були розіслані до Округ і Відділів.

Наш Відділ отримав на Конвенції три грамоти Головної Управи СУА: за взірцеву працю, ведення “Світлички” та успішну стипендійну акцію.

Голова Відділу Стефанія Косович з добримими побажаннями на наступну каденцію при-

вітала китицями рож голову СУА, нововибраних членів Головної Управи, гостю Н. Мартиненко та головного редактора.

Особливо хвилювала членок доля нашого журналу, який терпить фінансові труднощі і, як завжди, Управа і членки Відділу – щирі шанувальники журналу – прийшли на допомогу. З нагоди XXVI Конвенції 83-й Відділ склав на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” 500 дол.

У результаті вміло і ошадно ведених скарбником Анною Рак фінансових справ “Світлички”, Управа Відділу мала можливість призначити 1,000 дол. на спонзування дитячих сторінок “Нашого Життя”, щоб у 55-ліття журналу відновити давню традицію.

Голова СУА Ірина Куровицька подякувала союзнякам за невтомну працю і княжий дар. Ірена Чабан розказала про проект і успішну презентацію на Конвенції книжки архівних матеріалів Л. Українки “Листи так довго йдуть”, дякувала голові і членкам Відділу за доброзичливість і шире серце.

С. Косович також звітувала про працю Відділу за шість місяців. За невтомну працю для організації голова вручила грамоти Відділу Л. Закревській, Є. Івашків, Г. Оберишин, А. Рак, І. Стецьків, О. Роговській, О. Гаєцькій, О. Лопатинській і Д. Дроздовській. Проект грамоти виконала Ірена Стецьків, яка також представила проект свідоцтв для дітей “Світлички”.

Сходуни закрила голова Відділу молитвою вдячності і проханням про дальшу опіку, а щасливі членки при добірній перекусці ще довго ділилися думками і раділи, що можуть так багато принести користі своїм ближнім, своєму народові.

Володимира Біланюк,
пресова референтка 83-го Відділу.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ ГАЛІ МАРТИНЮК

У вересні 2002 р. минає десять років з часу смерті нашої незабутньої товаришки і відданої союзянки, членки 7-го Відділу СУА Галі Мартинюк.

Галя Білецька-Мартинюк народилася 23 лютого 1933 р. в місті Рожище на Волині в родині д-ра Володимира Білецького і вчительки Юліяни з Крайковських.

Навчання почала ще в українській школі у Львові, а згодом продовжила в таборі міста Брегенда, Австрія, куди родину закинули воєнні події. 1949 р. Білецькі виїхали до США і поселилися в Чикаго, де Галя закінчила середню школу і почала студії в Райт-Юнівському коледжі (Wright Junior College).

У жовтні 1952 р. Галя одружилася зі студентом медицини Євгеном Мартинюком. Після закінчення його студій у Гайдельберзі вони переїхали до Акрону, Огайо, де згодом д-р Євген відкрив свою практику. Подружжя виховало дві доні – Катрусю і Марту.

Галя стала членкою 7-го Відділу СУА в Акроні, кілька разів була його головою, а також працювала в Окружній Управі Огайо культосвітньою, а згодом музейно-мистецькою референткою. Упродовж багатьох років була активною в комітеті “Українська спадщина”, що діяв при Окружній Управі СУА.

Співпрацювала при виготовленні англomовного тексту для відеозапису колекції Ірини Кашубинської (Народні скарби села Угринів).

Любов і пошану до народного мистецтва у всіх його різновидах перейняла ще з дитинства від своєї мами Уляни Білецької і це уміння, особливо вишивання і писанкарство, передала своїм доням. Також дарувала свій час, працюючи в Клівлендському Музеї-архіві, де упорядковувала і каталогувала його етнографічну збірку.

Після смерті чоловіка 1984 р. Галя продовжила свої студії в Стейтовому університеті Кенту (Kent State University). Незважаючи на недугу і затяжне лікування, отримала в 1992 р. диплом бакалавра з культурної антропології. Її дипломна робота “Traditional folk dress of North Central Ukraine”, поважна праця на 185 сторінок, була її великим досягненням. Галя цікавилася культурним життям української громади, брала участь в різних починах та імпрезах. Упродовж 20 років належала до Гуртка книголюбів при 12-у Відділі СУА.

Наприкінці життя Галя Мартинюк подарувала Українському Музеєві в Нью-Йорку визначні твори українських мистців: скульптуру Г. Крука, картину В. Курилика та надзвичайну скульптуру О. Архипенка “Фігура в просторі”. До цього княжого дару вона додала 10 тисяч дол.

У вересні 1992 р. Галі не стало, але пам'ять про неї – гарну людину, скромну і привітну, віддану союзянку – завжди буде з нами.

Неля Винярьська, Надія Дейчаківська, Дарія Городиська.

НАТАЛІЯ ЯВОРСЬКА

30 березня ц. р. з волі Всевишнього відійшла від нас довголітня членка 22-го Відділу Наталія Крук-Яворська.

Народилася Наталія в шанованій родині у Турці, де й провела свої шкільні роки. Після одруження вела своє власне підприємство. Працювала з молодих років у громаді, зокрема в Союзі Українок.

Після Другої світової війни покинула рідну сторону і, як багато інших, пройшла довгий складний шлях – через Німеччину, переселенчі табори – до Америки. 1953 р. оселилася в Чикаго з чоловіком Володимиром та дітьми Вірою і Мироном.

Наталя включилася в активне життя 22-го Відділу СУА. Довгі роки була вірцевою членкою, ретельно виконувала свої обов'язки та завдання, завжди відвідувала сходи і брала активну участь у всіх заходах Відділу.

Погідна, ввічлива товариська, вона дуже скоро знайшла собі численних друзів.

Важка недуга не дозволила їй довго працювати для своєї організації, хоча при дбайливому піклуванні дітей терпеливо зносила терпіння.

Знеможена фізично, Наталя далі цікавилася діяльністю Відділу, намагалася підтримувати зв'язки з членками.

Прощаючи Наталю Яворську в останню дорогу, ми віримо, що ласкавий Господь прийняв її до себе.

Мирослава Шевчик, пресова референтка 22-го Відділу СУА.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ 2002 р.

350 дол. – Євгенія Цікало (через 18-ий Відділ СУА); **330 дол.** – 28-ий Відділ СУА; **250 дол.** – Меланія Маззорана (через 4-ий Відділ СУА) **220 дол.** – Paul Vzwowskyj; **200 дол.** – Дмитро Кецман (через 9-ий Відділ СУА), Леся Шаєнко (Matching Fund, через 126-ий Відділ СУА); **110 дол.** – 45-ий Відділ СУА; **50 дол.** – д-р Павло і Ірена Джулі (через 45-ий Відділ СУА); **21 дол.** – Рената Бігун (через 28-ий Відділ СУА).

З НАГОДИ

З нагоди 50-ліття вінчання наших приятелів Ольги і Петра Кулиничів складаємо **200 дол.** на стипендію студентів в Україні. Ольга Кулинич є членкою 119-го Відділу СУА в Йонкерсі. Ювілярам бажаємо многих літ.

Д-р Зенон і Стася Жизномирські.

У ПАМ'ЯТЬ

На могилу нашої дорогої братової і тети **бл. п. Іванки Коць** складаємо **150 дол.** (через 71-ий Відділ СУА) для стипендій сиротам в Україні.

Катруся і Лек Коць.

У пам'ять **бл. п. Тамари Наболотної** на Стипендійну акцію СУА (через 74-ий Відділ СУА в Чикаго) склали: **100 дол.** – Дарія Байлов; **по 50 дол.** – Нелі Бриджман, Софія Дачишин, Mr. & Mrs. Richard Defrank-Val Nabolotny, М. Дицьо, Лариса Савка, Марія Турчин, д-р Тамара Тимцюрак, Віра Хрептовська; **по 25 дол.** – Алла Бараболяк, Ірена Довбак, Ірена Попович, Галина Сосенко, Люда Васинчук; **20 дол.** – Лідія Голод.

У світлу пам'ять Почесної членки СУА **бл. п. Іванни Вовк** – довголітньої стипендійної референтки 33-го Відділу ім. Лесі Українки в Клівленді на Стипендійну акцію склали: **по 100 дол.** – Адам Вовк, Євген і Ольга Івахи, Володимир і Ірина Кріси д-р Юрій і Міля Русини, д-р Дарія Русин; **по 50 дол.** – Іван Вовк, Стефан Вовк, Юрій і Христя Мичковські, д-р Стефан Стецура; **40 дол.** – Володимир і Марія Столярі; **30 дол.** – Наталя Іванів; **по 25 дол.** – Стефанія Вільшанецька, Леся Волошин, д-р Микола і Надія Дейчаківські, Василь і Ольга Ільчишини, Василь і Віра Ліщинецькі, Ярослава Малюца з родиною, Люба Мичковська; **по 20 дол.** – Володимира Баслядинська, Люба Боднар, Роман Боднарук, М. і Євгенія Гейниші, Стефанія Городиська, Марія Грабська, Теодозій і Лукія Грищіві, Богдан і Ольга Дем'янчуки, Ірина Кашубинська, родина Ковальських, Роман Семків, Донна Франк, Іванна Чайка, Марія Юрків, Ф. і Марія Явин; **по 10 дол.** – Марія Антонів, Стефа Балагутрак, Ірина Дубас, Анна Кілярська, Люба Лешньовська, Єва Оліяр, Ольга Охрін, Я. і Надія Русенки, Ніна Сікора, Роман і Ірина Стахури, Анна Столяр, Іванна Шкарупа, Дарія Федорів, Марія Футей. **Разом 1,385 дол.** **Міля Русин.**

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИПЕНЬ 2002 р.

5,000 дол. – Стефан і Володимира Сливоцькі (через 64-ий Відділ СУА); **3,000 дол.** – д-р Іванна Ратич (через 65-ий Відділ СУА); **580 дол.** – 28-ий Відділ СУА; **550 дол.** – 12-ий Відділ СУА; **440 дол.** – 73-й Відділ СУА; **по 300 дол.** – д-р Стефан і Тамара Тимкови, 91-ий Відділ СУА; **225 дол.** – Рома Шуган (через 83-й Відділ СУА); **по 220 дол.** – Люба Артимишин (через 97-й Відділ СУА), 97-ий Відділ СУА; **200 дол.** – Марта Андріюк; **125 дол.** – Марія Оксана Бачинська (через 86-ий Відділ СУА); **110 дол.** – Сестрицтво церкви Різдва Пречистої Діви Марії (через 65-ий Відділ СУА, Нью-Брансвік, Н.Дж.), Ми-

рослав і Надія Трояни (через 108-ий Відділ СУА); **по 100 дол.** – Володимира Краснянська (через 12 Відділ СУА), Божена Ольшанівська (через 86-ий Відділ СУА), д-р Люба Стефанівська (через 28-ий Відділ СУА); **75 дол.** John & Dorren Rudan (86), **по 50 дол.** – Надія Дейчаківська (через 12-ий Відділ СУА), Лідія Вирста (через 12-ий Відділ СУА), Неля Винярска (через 12-ий Відділ СУА); **21 дол.** – Рената Бігун (через 28-ий Відділ СУА).

З НАГОДИ

З побажанням многих літ моїм найдорожчим батькам Анні і Бернардові Кравчукам з нагоди їхнього 40-літнього ювілею подружжя складаю **100 дол.** до Тривалого фонду моєї бабуні бл. п. Наталії Чапленко при стипендійній акції СУА (через 98-ий Відділ СУА). **Миرون Б. Кравчук.**

Вітаємо Почесну голову СУА Анну з чоловіком Бернардом Кравчуків із 40-літтям їхнього подружжя та бажаємо многих і благих літ. З цієї нагоди складаємо **200 дол.** до Тривалого фонду нашої матері Почесної членки СУА бл. п. Наталії Чапленко при стипендійній акції СУА (через 86-ий Відділ СУА).

Референтка стипендій СУА **Марія Полянська** з чоловіком **Богданом.**

З нагоди сорокарічної річниці вінчання Анни і Бернарда Кравчуків складаємо **50 дол.** до Тривалого фонду нашої бабуні бл. п. Наталії Чапленко при стипендійній акції СУА (через 86-ий Відділ СУА), а дорогим теті та вуйкові бажаємо многих літ.

Одарка і Тома Стокерти з родиною.

Сердечне спасибі нашому синові Миронові Кравчуку за влаштування відзначення нашого 40-літнього ювілею вінчання. Щиро дякуємо родичам та приятелям, які своєю численною участю у церкві та на прийнятті звеличали наше родинне свято. Сердечна подяка впр. о. Леонідові Малкові за літургічну відправу та теплі слова, а усім шановним та дорогим гостям за пожертви і дарунки.

З цієї нагоди складаємо **250 дол.** до Тривалого фонду ім. бл. п. Почесної членки СУА Наталії Чапленко при стипендійній акції СУА.

Анна і Бернард Кравчуки.

У ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять моєї найдорожчої дружини **бл. п. Іванни Стефанії Коць** складаю **550 дол.** на стипендійну акцію СУА. **Мар'ян Коць.**

Замість квітів на могилу дорогої товаришки **Ірени Лончини Винницької** складаємо **по 25 дол.** на стипендійну акцію СУА (через 22-ий Відділ СУА). Разом **50 дол.** Родині висловлюємо щире співчуття.

Дарія Менцінська і Орися Іванець.

У світлу пам'ять **бл. п. Ірени Винницької** складаю **50 дол.** для сиріт у Львові. Дочці Олюні з родиною висловлюю щирі співчуття.

Володимира Баслядинська.

У пам'ять бл. п. Анни Гавришків складаю **30 дол.** сиротам в Україні. **Микола Гавришків.**

У пам'ять **бл. п. Мальвіни Коропей**, яка відійшла у вічність 15 травня ц. р. для стипендії семінаристів в Україні або Римі склали: **100 дол.** – Любомир і Марія Зобніви; **55 дол.** – Володимир і Христя Чебіняки; **по 25 дол.** – Ольга Іванейко, Зенон і Христя Іваноньки, Марія Тимочко, Іван і Христя Чебіняки, Юрій і Рая Шутери, 9-ий Відділ СУА; **по 20 дол.** – Річард і Соня Бели, Влодя Залуська, родина Курилів, Володимир і Галина Шембелі; **по 10 дол.** – Іван Бараник, Стефан і Дарка Дячуки, Ірена Іванонько, Дмитро Кецман, Павло Онацький, Андрій і Галина Чебіняки, Стефан Чебіняк, Igene Van Wallendael.

Марія Коропей Зобнів.

У пам'ять **бл. п. Миколи Дейчаківського** складаю **50 дол.** на стипендійну акцію СУА. Дружині пані Надії з родиною висловлюю щирі співчуття.

Люба Більовщук.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.
М. Орися Яцусь, скарбник комісії стипендій СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА ЧЕРВЕНЬ 2002 р.

На Пресовий Фонд журналу “Наше Життя” склали: **1,000 дол.** – 83-ій Відділ СУА, **500 дол.** – 83-ій Відділ СУА з нагоди Конвенції; **250 дол.** – Анна Максимович.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. Теодозія Чабана** складаємо **100 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”.

Мотря і Роман Слоневські.

У світлу пам'ять чоловіка професора д-ра **Петра Гоя** складаю **100 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. Почесна членка СУА **Леся Гой.**

З вдячності дітям, які помістили оголошення до Конвенційної книжки, складаю **100 дол.** на Пресовий Фонд “Нашого Життя” **Орися Свистун.**

У світлу пам'ять моєї приятельки **Ліди Вовк De Faria**, складаю **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу “Наше Життя”. **Стася Жизномирська.**

У світлу пам'ять бл. п. Євгенії Тернопільської, матері подружжя Володимира і Неонілі Лехманів, складаю 25 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя. Родині висловлюю глибокі співчуття.

Іванна Мартинець.

У світлу пам'ять бл.п. Катрусі Щерби, членки 83-го Відділу СУА, складають 50 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Стефанія Гуменюк, скарбник.

У світлу пам'ять бл. п. Ольги Кузьмин, членки 83-го Відділу СУА, склали: по 20 дол. – Марія Шот, Анна Куснірчук; по 5 дол. – Анна Данилюк, Софія Вацик.

Стефанія Гуменюк, скарбник.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИПЕНЬ 2002 р.

1,000 дол. – Володимира Сливоцька (через 64-ий Відділ СУА); 200 дол. – Лідія Магун (через 1-ий Відділ СУА); 20 дол. – Марія Кузьма.

На відзначення 100-их уродин Люсі Візняк, на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" членки 17-го Відділу СУА склали: 320 дол.: – 17-ий Відділ СУА, 25 дол. – Ірена Ракуш, 15 дол. – Софія Серна.

З нагоди 90-их уродин моєї сестри Богдани Левицької Сенік складаємо 90 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Оксана і Зеновій Стельмахи.

У пам'ять дорогої знайомої союзниці бл. п. Наталії Яворської з Чикаго складаємо 100 дол. на Пресовий Фонд журналу "наше Життя".

Роксоляна і Михайло Яримовичі.

У пам'ять дорогої знайомої союзниці бл. п. Анни Секрет з Нью-Йорку складаємо 100 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Роксоляна і Михайло Яримовичі.

Замість квітів на могилу бл. п. Зірки Галів складаємо 100 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 83-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

У пам'ять бл. п. Івана Смертюка, брата Анастасії Гірняк, членки 83-го Відділу СУА склали 100 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". По 25 дол. – Ірина і Ярослав Куровицькі, Ярослава і Іван Лучечки. 20 дол. – Катря і Ярослав Червоняки, Ірена Чабан, 10 дол. – Наталія Дума.

Лідія Закревська, скарбник 83-го Відділу.

У пам'ять товаришки зі шкільної лавки бл. п. Ольги Ірини Білостоцької складаємо 25 дол. на потреби журналу "Наше Життя". **Олена Качала.**

Вшановуючи світлу пам'ять членок 62-го Відділу Юлії Ховайло, Людмили Костюк та заступниці голови Ольги Линник, складаємо 75 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Орися Саяк, скарбник 62-го Відділу СУА, Глен-Спей, Н.-Й.

У світлу пам'ять членки 89-го Відділу в Кергонксоні Н.-Й., бл. п. Олі Денисенко, на Пресовий Фонд журналу складаємо 70 дол. По 25 дол. – 62-ий Відділ СУА, Марія Зубрицька, по 10 дол. – Дарія Витвицька, Катерина Турчин.

Меланія Кокорудз, референтка суспільної опіки Відділу.

Замість квітів на могилу бл. п. Галини Царинник складаю 25 дол. на Пресовий Фонд журналу. **Марія Келлер, колишня членка 44-го Відділу СУА.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Орися Яцусь, адміністратор журналу.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Пожертви від 16 червня до 31 липня 2002 р.

В імені маленької Софійки Джені, внучки моєї кузинки Дизи Брачинської складаю 100 дол. для сиріт у Львові. **Володимира Баслядинська.**

У пам'ять бл. п. Марії Гель на сиротинець в Україні (через 12-ий Відділ СУА) склали: по 25 дол. – Михайло і Люба Дармохвали, Василь і Ольга Ільчишини, Микола і Катруся Капітанець; по 20 дол. – Маріян і Лідія Вирсти, Теодор і Марія Глуховецькі, Богдан і Марта Ковчі, Стефан і Стефанія Пасельські, М. К. Чапський; 15 дол. – Люба Мичковська. Разом 190 дол. **М. Восцька, секретар.**

Щиро дякуючи Оксані Мостович за переслану мені збірку своїх новел "Загублений самоцвіт" складаю 25 дол. на Фонд Суспільної Опіки.

Ярослава Панчук.

In loving memory of Anna Kalba, we are donating \$100 to the Orphans'Fund in Ukraine through UNWLA Branch 95.

Daughter-in-law Anne Kalba and children.

In loving memory of Jaroslaw Kalba, we are donating \$100 to the Orphans'Fund in Ukraine through UNWLA Branch 95.

Sister-in-law Anne Kalba and children.

У пам'ять бл. п. Євгенії Лехман на допомогу "Бабусям" (через 56-ий Відділ СУА у Фльориді) склали: 100 дол. – Т. Сілецька; по 25 дол. – Н Мандрусак, І. П. Остапчук, Л. М. Гарасимів, О. Р. Свистун; по 20 дол. – Л. Крук, Л. М. Белендук, Г. Янчишин; 15 дол.

– Б. Фридер; **по 10 дол.** – Н. Іванчук, О. Мельничин, К. А. Кобрин. **Разом 305 дол.** Родині висловлюємо щирі співчуття.

Л. Крук, референтка суспільної опіки.

Членки 71-го Відділу СУА провели збірку в День Матері поблизу церкви св. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж. сиротам в Україні, яка склала **250.50 дол.**, від парафії св. Пеира і Павла ще отримали **300 дол.** **Разом 550.50 дол.**

За Управу 71-го Відділу **Галина Білик**, голова.

У пам'ять д-ра **Володимира Боднара** в Пармі, Огайо сиротам в Україні (через 33-й Відділ СУА в Пармі) склали: **30 дол.** Ірена Козак; **25 дол.** – Ірена Новицька; **по 10 дол.** – родина Антонів, Люба Лешньовська. **Разом 75 дол.**

Лукія Мокій, референтка суспільної опіки.

Сиротам та хворим дітям в Україні 13-й Відділ СУА склав **500 дол.**

Марія Венчак і Лідія Кий.

65-й Відділ СУА склав "Бабусям" **200 дол.**

Іванна Ратич, скарбник 65-го Відділу.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ

У пам'ять бл. п. **Ірени Дармограй** склали (через 1-й Відділ СУА): **200 дол.** – Джеральд і Оксана Сидораки; **по 100 дол.** – Ірена Пік, Арета і Віктор Надозірні, Наталія Макаревич; **по 50 дол.** – Дарія Чижик, Рома Чижик Руні; **по 25 дол.** – Дмитро і Мері Мулик. **Разом 625 дол.**

З продажі картин **56-й Відділ СУА** склав **60 дол.** **Орися Свистун.**

На Фонд Чорнобиля **Дарія і Яків Сп'яки** склали **100 дол** через 99-й Відділ.

Лукія Мокій, референтка суспільної опіки.

У пам'ять д-ра **Володимира Боднара** **20 дол.** (через 33-й Відділ СУА) склала **Стефа Кріслата.**

United Way from employed at PNC BANK, N.A. **\$143.**

Членки 47-го Відділу СУА у пам'ять своєї членки бл. п. **Олени Харамбури** склали: **200 дол.** Андрій і Лариса Харамбури; **по 50 дол.** – Дейлі Скот і Роксоляна, Vogt Stefan і Тапіа, Мирон Масловський, Зенон Масловський, Іванна Губка. **По 30 дол.** – Володимир Юськів, Марко Чорнобиль, Михайло і Наталія Слободинські; **по 25 дол.** – Богдан і Марія Чоляки, Катря Лялька, Ольга Ганушевська, Анатолій і Слава Коби, Роман Куціль, Роман і Надія Трачі, Євген Кулик, Христя і Стефан Савинські, Андрій Кузіль; **по**

20 дол. – Петро і Христина Дзюби, Олег і Марія Павлюки, Христина Ковч, Ірена Гафткович, Ярослав Матковський, Стефанія Стенфільд, Андрій Яріш, Мирон і Гелен Тицькі, родина Бодиків, Орися і Джеф Бирдс; **по 10 дол.** – Петро Олійник, Микола з дружиною Литвиничі, Катерина Панич, Стефанія Бірок, Іван і Катря Лялюки, Стефан і Ема Адамчуки, Любомир і Люба Білики, Анна Сохацька, Марія Суплива, Михайло і Дарія Лесіви, Марія Костів, Стефанія Лаба, Василь і Анна Лещинські. **Разом 1,170 дол.**

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

У пам'ять сестри **Емілії**, яка трагічно загинула, на сніданки дітям складаю **25 дол.**

Роман Іваницький.

На сніданки дітям в Україні **Борис Галаган** склав **100 дол.** (через 83-й Відділ СУА).

Лідія Закревська, скарбник.

У першу річницю смерти мого брата бл. п. **інж. Мирона Барабаха** для вшанування його пам'яті складаю **100 дол.** на сніданки школярам України.

Ярослава Онуферко.

Через 56-й Відділ СУА у Фльориді на "Мо-локо і булочку наймолодшим школярам України" склали: **150 дол.** о. архипресвітер Володимир і Марія Волощуки; **20 дол.** – Зоя Филипович. У пам'ять **Анни Гапачило** **25 дол.** склала Л. Гарасимів. **Разом 195 дол.**

Сердечно дякуючи за гостинність **Ірині і Ярославі Куровицьким**, складаю **100 дол.** на сніданки дітям в Україні.

Микола Кочерга.

Вшановуючи пам'ять довголітньої членки 83-го Відділу СУА бл. п. **Люби Зірки Галів** на "Мо-локо і булочку наймолодшим школярам України" склали: **100 дол.** – Марія і Ярослав Томоруги; **по 50 дол.** – Ірина і Ярослав Куровицькі, Марія і Осип Морози, Лідія Андрусишин і Богдан Котиси; **25 дол.** – Марта Данилюк; **20 дол.** – о. диякон Юрій Малаховський з дружиною Зіркою; **10 дол.** – Наталія Дума.

Замість квітів на могилу бл. п. **Івана Глушка** (Канада) складаю **50 дол.** на сніданки школярам України.

Мирослава Глушок.

У пам'ять д-ра **Володимира Боднара** **50 дол.** склала **Розалія Головка** (через 33-й Відділ СУА у Пармі, Огайо).

На могилу бл. п. **Зірки Маланчук-Галів** складаю **25 дол.**, а родині висловлюю щирі співчуття.

Оля Городецька.

Складаю 10 дол. на сніданки дітям в Україні.

Л. Прокоп.

У пам'ять голови нашого 110-го Відділу **св. п. Ірени Моцюк** членки і родина склали 520 дол. на сніданки дітям в Україні. 100 дол. – 119-ий Відділ;

по 50 дол. – Оля Кулинич, Іванна Ганкевич, Ольга Руденська, Марія Борковська, Ліда Стебельська, Ярослав Моцюк, Ігор Залуцький; **по 25 дол.** – Леся Крумшин, Марія Івасютин; **20 дол.** – Гнатів. Разом – 520 дол.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Березень 2002 (продовження)

ПОЖЕРТВИ

По 20 дол. – Остап Винник, Іван Скрипак, Тома Гнатів, Михайло Курило, Артемезія Никорович, Марта Паславська, Анна Заращак, Осип Струк, Михайло Кость, Зиновій Квіт, Володимир і Альма Батоги, Франко Літовинський, Стефан і Марія Гованські, Мирослава Мирошниченко, Ілько і Ольга Цибрівські, Walter and Jean Markewycz, Emilia Woch, Jaroslawa and Henry Halaway, Drs. Eli and Lubow Pronchick; **по 15 дол.** – Анна Максимович, Володимир Семенюк, Марія Пелехата, Михайло Свінчук, Іван Сорока, Татяна Дідошак, Надія Клос; **12.50 дол.** – Михайло Дзюбан; **по 10 дол.** – Вероніка Ціропалович, Мирон і Лідія Гарванки, Наталія Савчук, Марія Тимочко, Віра Кліш, Павло Шандрук, Михайло Березовський, Мирон Балюх, Міля Почтар, Мирослав Кійко, Любомир Рокицький, Юрій і Софія Лонишини, Іван Качмарик, Михайло Ортинський, Аліція Курлак, Mary Kassen; **по 5 дол.** – Люба Артимшин, Едвард Рокіський, А. Гелетканич, А. Мельник, Стефан Карий.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

5,000 дол. – д-р Володимир і Анна Рак; **2,074.27 дол.** – М. В. Заяць (IBM); **2,000 дол.** – д-р Михайло і Любомира Палії; **по 1,000 дол.** – Орест Білоус (IBM), Евген Змий (The Pfizer Foundation); **606.72 дол.** – Л. М. Зобнів (IBM); **500 дол.** – Юрій і Христина Микитини; **400 дол.** – Орест і Лідія Глюти; **по 250 дол.** – Юрій і Марія Українські, United Design and Constraction Corp. (M.Kukurudza); **200 дол.** – А. Х. Коцибала (IBM); **по 100 дол.** – д-р Теодозій і Любомира Крупи, 10-ий Відділ СУА, Тарас Сохан (The Pfizer Foundation); **50 дол.** – Е. Jewell Popowitz, R.B. Gorham (IBM), R.Wynnyk (IBM), Kathy Muchajluk (Fidelity Investments), Віра Мацелюх; **25 дол.** – P.J. Sawick (IBM).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УМ

У пам'ять бл.п. **Зенона Снилика** складаємо **100 дол.** **Мирон і Ольга Гнатейки.**

Замість квітів на могилу нашого приятеля бл.п. **Зенона Снилика** складаємо **100 дол.** Дружині

Ярі та доні Христині висловлюємо глибокі співчуття.
Ліда і Орест Білоуси.

Замість квітів на могилу бл.п. **Зенона Снилика**, нашого дорогого приятеля і тенісового інструктора, складаємо **100 дол.** Пані Ярі та Христині висловлюємо щире співчуття.

Д-р Ореста Білоус-Олексій і Андрей Олексій.

Замість квітів на могилу бл.п. **Наталії Білоус**, дорогої мами мого зятя, складаю **100 дол.**

Стефанія Бабій.

У пам'ять бл.п. **Дори Кульчицької** складаємо **150 дол.**

Д-р Василь і д-р Теодора Федорцеви.

У пам'ять бл.п. **Зенона Снилика** складаю **50 дол.** **Марта Андриук.**

У пам'ять бл.п. **Миколи Гірняка** складаємо **50 дол.** **Любомир і Люба Білики.**

У світлу пам'ять нашого дорогого вуйка бл.п. **Романа Соболя** складаю **100 дол.**

Василь Никифорук.

У пам'ять бл.п. **Анни Секрети**, дружини мого дорогого приятеля Степана, складаю **50 дол.** Родині висловлюю глибоке співчуття.

Василь Никифорук.

У дев'яту річницю смерті мого незабутнього чоловіка, бл.п. **Володимира Стасишина** складаю **100 дол.** **Стефанія Сташин.**

**Щиро дякуємо за підтримку,
Управа і адміністрація УМ.**

Спростування.

У "Нашому Житті" за липень-серпень у біографії Лідії Магун (стор. 13, четвертий абзац) мало бути: "Я доклала багато зусиль у влаштуванні **50-ліття** Першого Жіночого Конгресу ..." і далі за текстом.

У "Нашому Житті" за липень-серпень (стр. 9) підпис під фотографією ч. 11 повинен бути **М. Наваринська**, ведуча бенкетом.

Просимо пробачення за помилки.

НАШИМ ДІТЯМ

А. КОВАЛЬ

АЗ, БУКИ І БУКВИ. (Звідки приходять слова?)

З чого починається навчання? Кажуть, що навчання починається “з азів”. А що це таке? “Аз” – це перша буква абетки – буква “а”.

Абетка, азбука, алфавіт... Знайомі слова, правда? Означають вони те саме: це літери у певному, установленому порядку. А навіщо тоді аж три назви? Бо все ж назви не однакові, тому до них треба придивитися уважніше.

Абетка – це А-Бе-тка, а що таке “а”, “б”? Це перші дві літери, саме так ми їх вимовляємо: а, бе, ве, ге ... А чому не а,б, в, г? Бо так вимовляти важко, незручно. От спробуйте замість бе, ве, ге, де підряд вимовити: б, в, г, д ... Кожного разу доводиться повітря набирати в груди, а потім виштовхувати його разом з буквою. Тому люди здавна почали придумувати для букв назви, щоб їх легше було запам'ятовувати і вимовляти.

У слов'ян колись дві перші літери звались “аз” і “буки” – звідси азбука.

Називати букви повними іменами, щоб їх легко було запам'ятовувати, почали не стародавні греки. Першими були фінікійці – сусіди греків. Перша літера їхньої абетки була схожа на голову бика. От і назвали вони її алеф – бик. Друга літера була схожа на будиночок. Вони назвали її бет – дім.

Греки свою абетку запозичили у фінікійців. Узяли й назви двох літер, хоч і не знали значення слів алеф і бет. Пізніше ці назви змінилися, от і вийшли з алеф – альфа, з бет – бета, віта. А ще пізніше альфа і віта, склавшись, дали алфавіт.

Слово буки – слов'янська назва літери “б” – нагадує одне дуже знайоме слово – буква. Чи вони не родичі часом? І чий ж вони, ці слова? Слово буки прийшло до нас від германців. Означало воно у них і “букове дерево”, і “дощечку з бука, на якій писали”, і “літеру, вирізану на буковому брусочку”.

У нас слово буки спочатку було лише назвою літери “б”, а пізніше буквою – назвою будь-якої літери.

ЧИТАНКА. Київ, “Освіта”, 1998

Іван ФРАНКО

ДРІМАЮТЬ СЕЛА...

Дрімають села. Ясно ще
осіннє сонце сяє,
та холодом осіннім вже
в повітрі потягає.

Темно-зеленії садки
дрімають вже без плоду,
і тихо гріються хатки,
і верби гнутьсь в воду.

Ще ліс не стогне тим важким
осіннім, довгим тоном,
і ще стрілою ластівка
звиваєсь над загоном.

Дмитро ПАВЛИЧКО

ПТИЦЯ

Тріпоче серце пійманої пtiці,
в руках моїх не чує доброти.

– Я дам тобі водиці і пшениці,
моя пташино, тільки не тремти!

– Хіба потоки загубили воду,
хіба в полях уже зерна нема?
Пусти мене, мій хлопче, на свободу,
і все, що треба, я знайду сама.

– Я ж лагідно тебе тримаю, пташко,
в своїх руках легеньких, як вітрець.
Хіба неволя це? Хіба це важко
від мене взяти кілька зеренць?

– Пусти мене! Мені, дитино мила,
дорожча воля, ніж зерно твоє!
Страшна, хоч навіть лагідна, та сила,
яка розкрити крилець не дає!

– Лети! Співай у небі гомінкому,
Хоч і маленький, зрозумів я все.
Моя рука ніколи і нікому
ні кривди, ні біди не принесе!

ПОЛУДЕНОК В ШКОЛІ

Майже всі школи сьогодні мають гарячі страви на полуденок у школі, однак не всі школярі з них користають. Частина наших дітей нарікає на “несмачне”, інші на те, що треба чекати в черзі. В таких випадках треба приготувати перекуску вдома та забирати її разом з якимись овочами до школи.

Звичайно хліб переложений вудженим м'ясом скоро набридає, і полуденок стає монотонним і нецікавим. Тому сьогодні подаємо декілька начинок до хліба чи булочок.

КАНАПКА З ЯЄШНОЮ НАЧИНКОЮ

- 3 зварені яйця
- 2 ложки майонезу
- ¼ чайної ложечки солі
- трішки перцю
- 6 кусників (скибок) білого хліба
- 3 дуже тонкі кружальця солодкої цибулі
- 6 шматочків шинки, або шинкової ковбаси
- 6 не дуже тоненьких кружалець помідорів
- 3 листки салати

Січені яйця вимішуємо з майонезом, сіллю і перцем. Накладаємо на змащені маслом 3 скибки (кромки) хліба. Зверху кладемо цибулю, шинку, помідор і салату та накриваємо додатковими трьома скибками хліба.

НАЧИНКА З ШИНКИ

- 3 ложки майонезу
- 1 ложка муштарди
- 1 ложка січеного квасного огірка
- 1 горнятко змеленої шинки
- ½ горнятка дрібно січеного селера
- 1 кружальце дрібно січеної цибулі
- 4 до 6 скибок житнього хліба

Спершу змішуємо три перші складники, опісля додаємо три дальші і змішуємо разом. На змащений маслом житній хліб накладаємо половину, або третину начинки та накриваємо другою скибкою хліба з маслом.

КАНАПКИ З РИБОЮ

- 2 горнятка звареної білої риби
- ¼ горнятка насіченої зеленої петрушки
- ¼ горнятка майонезу
- 2 ложки січених огірочків (relish)
- 2 ложки січеної зеленої цибульки
- 2 чайні ложечки соку з цитрини
- солі і перцю до смаку

Рибу посікти або подробити, змішати разом з іншими складниками і перекладати 4-5 булочок. Добре також додати листок свіжої салати.

КАНАПКИ З ТУНЦЕМ І АНАНАСАМИ

- 1 пушечка тунця (6 і ½ – 7 унцій)
- ½ горнятка насічених селерів
- ½ горнятка насічених ананасів з пушки (переціджених)
- 2 ложки січеного зеленого перцю
- ¼ чайної ложечки імбіру (ginger)
- солі і перцю до смаку

Все разом змішати, наложити на 4 перекраєні булочки, додати листок салати і закрити половинками булочок.

КАНАПКА З КУРКОЮ

- горнятка майонезу
- ¼ горнятка насіченого квашеного (з кропом) огірка
- 1 чайна ложечка муштарди
- ½ чайної ложечки солі
- ½ чайної ложечки Worcestershire
- ½ чайної ложечки тертого хрону
- 2 зелені посічені цибульки
- ½ горнятка посіченого селера

2 горнятка вареної холодної курки змеленої, або дуже дрібно посіченої 8-10 скибок разового пшеничного хліба. Спершу змішати всі заправки і городину, вкінці додати курку. Накладати на скибки хліба, змащені легко маслом або маргариною, та накривати теж змащеним хлібом.

Тонке кружальце помідора або листок зеленої салати завжди додає смаку і апетитного вигляду кожній канапці.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воевідка-Слоневська

Марта Данилюк
Іванна Ганкевич
Христина Ярема
Надія Цвях
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Марта Яросевич

— 1-ша заступниця голови
— 2-га заступниця голови для справ організаційних
— 3-тя заступниця голови для справ культури
— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
— протоколярна секретарка
— кореспондентка секретарка
— англомова секретарка
— фінансова секретарка
— скарбник
— для справ преси
— вільний член
— вільний член

— суспільної опіки
— виховна
— музейна
— стипендій
— архівальна
— екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко — Дітройт
Христина Хомин-Іжак — Філядельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Ярослава Мулик — Нью-Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чікаго
Зоряна Мишталь — Нова Англія
Маріянна Заяць — Центральний Нью-Йорк
Уляна Глинська — зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Лідія Закревська — член
Надія Шмігель — член
Рената Заяць — заступниця
Христина Мельник — заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT

Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Iwanna Hankewycz
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiach
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

— 1-st Vice President
— 2nd VP — Membership
— 3rd VP — Culture
— 4th VP — Public Relations
— Recording Secretary
— Corresponding Secretary (ukr.)
— Corresponding Secretary (engl.)
— Treasurer
— Financial Secretary
— Press
— Member-at-Large
— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko — Detroit
Christine Chomyn-Izak — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Jaroslava Mulyk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Zoryana Mishtal — New England
Mary-Ann Zajac — New York - Central
Uljana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Marta Jarosewich

— Social Welfare Chairwoman
— Education Chairwomen
— Art/Museum Chairwoman
— Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
— Archives Chairwoman
— Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratyck — Chairwoman
Lidia Zakrewsky — Member
Nadia Shmigel — Member
Renata A. Zajac — Alternate
Christine Melnyk — Alternate

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org

Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377

Maria Polanskyj, Chair

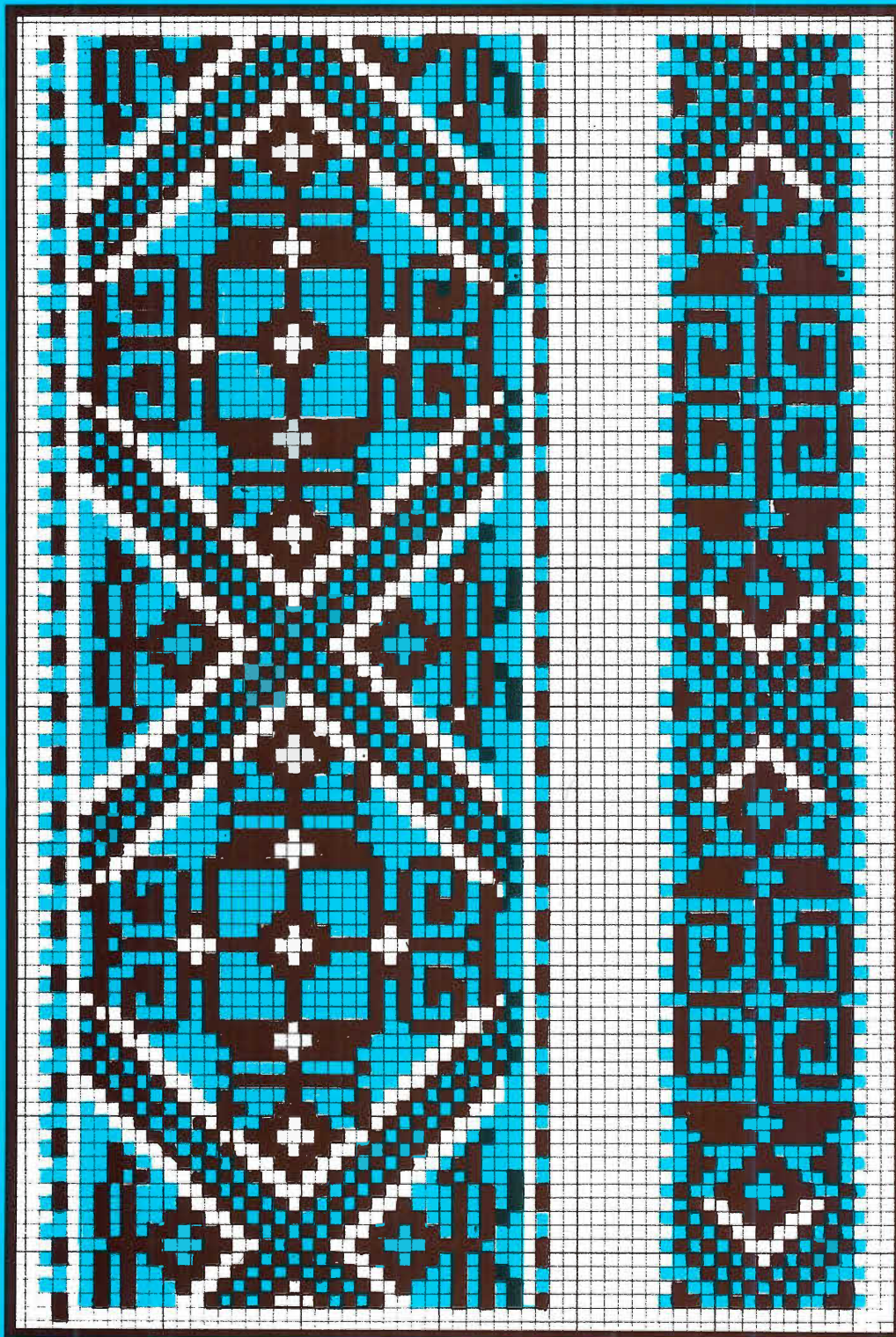
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

E-mail: info@ukrainianmuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

**Вишивка села Добрян на Львівщині. Молодь цього села (поблизу Стрия)
носила таку вишиванку впродовж року в знак жалоби після 23 грудня 1932 р. – дня екзекуції
членів УВО та ОУН Василя Біласа і Дмитра Данилишина, яких польський уряд засудив
на страту за замах на польського політика Тадеуша Голувки та інші дії проти польської влади.**

Записано від Марії Сирут з с. Добрян.
Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів С/А - Нью Йорк, Н.Й. США.
Вишивати чорними і вишневіми ч. 814 нитками DMC.